

Nr. 8 (10701)
2021 m. sausio 27 d.

Trečiadienis

Kaina 0,70 Eur

ISSN 1822-8798

Suvalkietis

◆◆◆◆◆◆◆ MARIJAMPOLĖS APSKRITIES LAIKRAŠTIS ◆◆◆◆◆◆◆

Nukentėjusio verslo lenktynės dėl paramos

2 psl.

Marijampolės ligoninė verslininkų dėka apsirūpinusi pačia reikalingiausia įranga

5 psl.

Kraupios avarijos kaltininkas ilgiems metams siunčiamas už grotų

14 psl.

Jei dėl vienu ar kitu priežastimi nespėjote užsisakyti SUVALKIEČIO, ne bėda – tai padaryti galite nuo bet kurios dienos, ir internetu mokejimai.suvalkietis.lt

Kažkada išnaudojo mus, dabar išnaudojame patys...

Lietuvių laimės paieškos emigracijoje yra pasibaigę įvairiai. Liūdną istoriją, tiesą sakant, galima suskaičiuoti ne mažiau, nei linksnų. Nelegalus darbas, prastos darbo ir gyvenimo sąlygos, viršvalandžiai, milžiniški darbo krūviai, maži įkainiai, laiku arba visai nesumokėtas atlyginimas. Išgirdę tokius ir panašius pasakojimus dažnas mūsų susikūrė nekokių įvaizdžių apie Ispanijos ūkius, Anglijos, Airijos ir Norvegijos fabrikus.

Rodos, visa ši patirtis turėtų būti išmokiusi mus, lietuvius, empatijos, tačiau lietuvių darbdavių elgesys su trečiųjų šalių imigrantais rodo, kad skaudžios emigracijos patirtys užuojautos neišmokė. Kaip kažkada nesąžiningi ispanų, airių ar anglų darbdaviai išnaudojo lietuvius, taip šiandien lietuviai darbdaviai niekingai elgiasi su geresnio gyvenimo į Lietuvą ieškoti atvykstančiais Uzbekijos, Tadžikijos, Ukrainos ir kitų trečiųjų šalių piliečiais.

Rita LIŽAITYTĖ

Ieško sotesnio kashio

Minimalus atlyginimas Tadžikistane ir Uzbekistane siekia vos 50–100 Eur. Tokia alga turi tenkintis net ir kvalifikuoti darbininkai. Pragyvenimo lygis tose šalyse, žinoma, žemesnis nei Lietuvoje ir Europoje, bet pinigai – vis tiek menki. Bandydami išlaikyti šeimą, sumokėti už vaikų studijas, nemažai tadžikų ir uzbekų vyrų ryžtasi atvykti dirbti į Lietuvą, kur minimali alga siekia 642 Eur – net keliolika kartų daugiau nei jų gimtinėje.

Svarbu paminėti, kad ne tik uzbekai ir tadžikai nori dirbti mūsų šalyje. Lietuviai darbdaviai jų taip pat labai laukia. Pasirodo, mūsų įmonių prašymu kasmet nuo 2014 metų užsieniečių, atvykstančių į Lietuvą dirbti iš tre-

čiųjų šalių, kvota yra didinama ir šiemet siekia net 150 tūkst.

Pagal dabartinį teisinį reguliavimą trečiųjų šalių piliečiai, atvykę su nacionaline viza į Lietuvą dirbti pagal profesiją, kurios darbuotojų trūksta, yra atleidžiami nuo pareigos įsigyti leidimą dirbti. Kadangi dažniausiai darbuotojų ieško mūsų šalies transporto įmonės ir statybų bendrovės, jose atvykėliai ir įsidarbina. Bėda ta, kad pažadėtą atlyginimą, sutartas darbo ar apgyvendinimo sąlygas darbuotojai gauna retai.

Neatidavė pinigų ir dokumentų

Kovos su prekyba žmonėmis ir išnaudojimu (KOPŽI) centro Marijampolės skyriaus socialinė darbuotoja Dana Grimalauskienė pasakojo, kad dažniausiai jai tenka dirbti ir pagalbą teikti moterims, nukentėjusioms nuo vyrų, seksu-

Suvalkijos regione imigrantai iš trečiųjų šalių dažniausiai įsidarbina tarptautinių reisų vairuotojais.

Ričardo PASILIAUSKO nuotrauka

aliali išnaudotoms merginoms ar nepilnamečiams. Jos darbas – sunkus emociškai ir alinantis, tačiau su tuo specialistė susitaikiusi ir žino, kaip tvarkytis. Pastaruoju metu prie viso to prisidėjo ir pagalbos darbdavių išnaudotiems trečiųjų šalių piliečiams teikimas.

KOPŽI Marijampolės filialo

socialinės darbuotojos teigimu, ją ypač sujaudino vieno tadžiko istorija. Medicininį išsilavinimą turintis vyras, dirbęs anesteziologu, gimtinėje per mėnesį uždirbdavo tik šiek tiek daugiau nei 100 Eur. Išlaikyti šeimą ir studentus vaikus tapo nepakeliama, todėl vyras ryžosi emigruoti. Atvykęs į Marijam-

polę įsidarbino tarptautinių reisų vairuotoju – kaip ir dauguma jo tautiečių. Dirbęs ilgas valandas, reise prabuvęs kelis mėnesius, vyras per mėnesį gaudavo vos 700 Eur, o ir iš tų pačių darbdavys atskaitydavo nemažas sumas už neva įvairias baudas ir dar bala žino ką.

(Nukelta į 2 psl.)

Pagalba visada yra, tik reikia ją priimti

Nors karantinas sutrikdė daugelį darbų ir veiklų, bet valgyti norime visi. Vieni tuo pasirūpina patys, kitiems pagalbą suteikia valdžios institucijos, labdaros organizacijos, savanoriai. Vargingomis sąlygomis gyvenančiais, sunkiose situacijose atsidūrusiais žmonėms rūpinasi ir Marijampolės savivaldybė, ir Socialinės pagalbos centras, ir Maltos ordino savanoriai.

Marija BURBIENĖ

Pagalbos prašo ir seni žmonės, ir vaikus auginančios jaunos šeimos, ir priklausomybių turintys žmonės, kurie neturi pajamų maistui. Parama teikiama kaip ir anksčiau, tik per karantiną maistas paruošiamas išsinešti.

Per seniūnijas Socialinių pas-

laugų skyriui pateikę reikiamus dokumentus ir gavę maisto talonus į J. Jablonskio gatvės name Nr. 2a įsikūrusią valgyklą-kavinę „Sotas“ darbo dienomis ateina per 30 žmonių. Marijampolės savivaldybės, „Maisto banko“ ir „Mantingos“ rūpesčiu verdama sriuba, prie jos pridėdama duonos ir pyrago gaminių.

„Mantingos“ labdaros ir pa-

ramos fondo direktorė Žaneta Grašienė prisiminė, kaip pavasarį karantinui uždarius visas maitinimo įstaigas gaminti maistą ėmėsi savanoriai. Kavinės „Ultra Magic“ savininkė labdarai atidavė visus turėtus produktus. Prisidėjo ir „Mantinga“. Per pirmą karantino savaitę savanoriai maisto stokojantiems išdalijo 220 porcijų.

(Nukelta į 2 psl.)

Savanorė Marija Gelgotienė kasdien įpila kavinėje „Sotas“ išvirtos tirštos sriubos, įdeda „Mantingos“ keptų duonos ir pyrago gaminių.

Ričardo PASILIAUSKO nuotrauka

(Atkelta iš 1 psl.)

Neapsikentęs tokios neteisybės jis nusprendė ieškoti darbo kitoje įmonėje, tačiau ankstesnis darbdavys nesutiko atiduoti tadžikui priklausančių dokumentų. Jis net dvylika dienų ėjo pas jį maldaudamas gražinti popierius. Mat be dokumentų kitoje įmonėje negalėjo pradėti dirbti legaliai.

– Ne tik darbdavys, bet ir visi kiti įmonės darbuotojai prisidėjo prie to žmogaus žeminimo. Jie juk matė, kad jis į įmonę kasdien ateidavo dėl to paties tikslo – atgauti dokumentus. Galėjo kaip nors jam padėti, bet visi palaikė tokią darbdavio poziciją. Laimei, tadžikas sužinojo apie KOPŽI ir kreipėsi į mus pagalbos. Išsiaiškinome, kad jis miega mašinoje, neturi ką valgyti – juk visus gautus pinigus siunčia šeimai. Kol pradėjo dirbti kitoje įmonėje, jį apgyvendinome, pasirūpinome maistu. Padėjome atgauti ir dokumentus, bet prirėkė policijos įsikišimo, – įvykius dėliojo pašnekovė.

Problema pastebima visoje šalyje

KOPŽI centro vadovė Kristina Mišininė tikina, kad taip su imigrantais iš trečiųjų šalių elgiasi ne tik Suvalkijos regiono darbdaviai. Problema pastebima visoje Lietuvoje, o ypač ji paaštrėjo per karantiną, kai darbuotojai tapo visiškai priklausomi nuo darbdavių malonės. K. Mi-

Kažkada išnaudojo mus, dabar išnaudojame patys..

Antrasis pagal populiarumą sektorius, kuriame dirba Artimųjų Rytų piliečiai, yra statybų.

Ričardo PASILIAUSKO nuotrauka

šininė apgailestauja, kad darbdaviai į žmones iš trečiųjų šalių žvelgia tik kaip į pasipelnymo šaltinį.

– Su lietuviais darbuotojais darbdaviai taip niekingai elgtis nedrįsta, nes šie žino, kur ieškoti pagalbos, kaip ginti savo teises. Imigrantams, kurie lietuviškai nekalba, todėl jiems

susigaudyti sunku, sutartyse atsiranda įvairių punktų, naudingų tik darbdaviui. O nesuprasdami, ką pasirašo, darbuotojai imigrantai sutinka su absurdiškiausiomis sąlygomis. Tokiems darbdaviams norisi priminti, kad iš kitų kančios ir nelaimės turtų nesusikrausi, – kalbėjo K. Mišininė.

Miliau moka advokatams, nei darbuotojams

Į keblias situacijas pakliuvusiems trečiųjų šalių piliečiams teisinius klausimus dažnai padeda spręsti Lietuvos profesinių sąjungų aljansas ir jo vadovas Audrius Cuzanauskas. Jis skaičiuoja, kad per

metus tenka prisidėti prie nagrinėjimo maždaug 1 tūkst. 300 bylų, susijusių su trečiųjų šalių piliečių išnaudojimu darbo aplinkoje.

– Dažniausiai darbdaviai sudėlioja apgaulingas atlyginimo skaičiavimo schemas, pakiša darbuotojams pasirašyti neaiškius dokumentus, ragina pasirašyti paskubomis, kad šie negalėtų išsiskaityti į sąlygas. Pavyzdžiui, buvo atvejais, kai darbuotojui dokumentus įmonės sekretorė atnešė į stotį ir paprašė juos pasirašyti jam belipant į traukinį. Žmogus, besąlygiškai pasitikėdamas darbdaviu, padarė, ko prašomas. Vėliau paaiškėjo, kad jis pasirašė sutikimą būti atleistas savo noru. Blogiausia, kad darbdaviai net teismų nebijo ir sako, kad geriau susimokės advokato ar teismo išlaidas, nei atiduos tai, kas priklauso imigrantui darbuotojui. Panašių situacijų būdavo ir anksčiau, tačiau ne tokiais mastais. Viskas paaštrėjo didėjant darbuotojų kvotoms. Manau, valdžia į kvotų didinimą turėtų žiūrėti atsakingiau, nes trečiųjų šalių piliečiai Lietuvoje pageidaujami ne tik dėl darbo jėgos trūkumo – darbdaviams tai potencialus pasipelnymo šaltinis, – situaciją paaštrino A. Cuzanauskas.

Darbuotojus, atvykusius į Lietuvą iš trečiųjų šalių ir galbūt pakliuvusius į panašias situacijas, KOPŽI kviečia kreiptis SOS pagalbos numeriu 8 679 61617, veikiančiu visą parą.

Nukentėjusio verslo lenktynės dėl paramos

Įmonės, kurių apyvarta nuo antro karantino pradžios sumažėjo 30 proc. ir daugiau, trečiadienį buvo pakviestos teikti paraišką Ekonomikos ir inovacijų ministerijos (EIM) subsidijoms ir lengvatiniams paskoloms gauti. Suskaičiuota, kad paramos kriterijus atitinkančių įmonių šalyje yra per 100 tūkst.

Subsidijoms numatyta išleisti apie 150 mln. Eur, paskoloms – 30 tūkst. Eur, tačiau baiminamasi, kad visiems norintiems pinigų neužteks. Užsimenama apie papildomas paramos lėšas, tačiau priemonė galios iki birželio 1 dienos, o paskirsčius suplanuotus 150 mln. Eur kvietimo galiojimas baigsis. Kitaip tariant, kas pirmesnis – tas gudresnis, taigi jau pirmą paraiškų rinkimo dieną pareiškėjai užtvindė sistema, kuri, laimė, spaudimą atlaikė.

Rita LIŽAITYTĖ

Dvejoja dėl pirmumo eilės sudarymo tvarkos

Kelionių agentūros „Janikės kelionės“ vadovė Veronika Senkutė sakė, kad įmonės apyvarta per pastaruosius tris mėnesius sumažėjo apie 90 proc. Juk žmonės

niekur nekeliauja, klientai tik dabar pradeda dairytis pasiūlymų, tikėdamiesi kur nors išvykti pavasarį arba vasarą. Dėl to įmonė nedvejodama nusprendė pretenduoti į EIM siūlomą subsidiją. V. Senkutės teigimu, parama tėra lašas jūroje, tačiau patiriant didelius sunkumus, vis tiek labai reikšminga.

(Nukelta į 3 psl.)

Keleivių srautui sumažėjus, dienos pabaigoje vairuotojai skaičiuoja bilietų pardavę vos už 10 ar 15 eurų.

Ričardo PASILIAUSKO nuotrauka

Pagalba visada yra, tik reikia ją priimti

(Atkelta iš 1 psl.)

Po to karštą maistą gaminti ir dalinti pradėta kavinėje „Sotas“.

– Darbo dienomis nuo 11 val. pasiimti maisto ateina žmonės iš Degučių, Mokolų, Narto seniūnijų. Dabar išdalina 33 porcijas, prieš Naujuosius metus ateidavo daugiau kaip 40 žmonių, – sako maistą „Soto“ kavinės pastate dalijanti Marija Gelgotienė. – Kavinėje išvirta tiršta sriuba su dešra ar mėsa, pusė, o dažnai ir visas batonas, pora bandelių. Kiti prisipažįsta, jog tiek ir nesuvalgo iškart, pasilieka savaitgaliui. Sriubos visada užtenka, o kai atlieka, įpilu daugiau. „Mantinga“ ypač dosni – ir batonų, ir apkepėlių, ir sumuštinėlių atveža. Gaila žmonių, kuriems nesėkmingai susiklostė gyvenimas, kurie neteko darbo ir liko be pajamų, neturi už ką nusipirkti valgio. Yra ir tokių,

kurie su tokiau pačiu nelaimėliu tuo maistu dalijasi, nes tas nuneina iki seniūnijos ir nesusitvarko dokumentų, – pasakoja penkerius metus maistą dalijanti savanorė. Per tuos metus moteris pastebėjo, kad valgyti ateina vis jaunesni žmonės, turintys priklausomybių.

Tris kartus per savaitę – du kartus miesto ir kartą kaimų seniūnijų gyventojams, šeimoms, auginančioms vaikams, senyvo amžiaus žmonėms, nakvynės namų gyventojams maisto paketus dalija ir Marijampolės socialinės pagalbos centro darbuotojai. Centro direktorė Vilma Ratkevičienė pasidžiaugė nuolatine „Mantingos“ parama, taip pat „Maisto banko“ iniciatyva iš didžiųjų prekybos centrų gaunamais vienos dienos galiojimo produktais, kuriuos centro darbuotojai išdalija šeimoms, dabar 50-čiai, t. y.

daugiau kaip 300 asmenų.

– Vieną kartą per savaitę maisto paketus vežame į kaimiškas vietas, dažniausiai Igliaukos, Gudelių kryptimi. Šių seniūnijų socialiniai darbuotojai, pažinodami savo aptarnaujamų teritorijų žmones, pasirūpina maisto išdalijimu. Kaskart produktų parsivežame iš „Maisto banko“ ir jais aprūpiname centro padalinius. Visi, kuriems reikalinga ši parama, turi kreiptis į centrą, – sako Marijampolės socialinės pagalbos centro direktorė V. Ratkevičienė.

Vienos dienos produktus maisto laukiantiems žmonėms vežioja ir Maltos ordino pagalbos tarnybos savanoriai. Kaip sakė Marijampolės grupės vadovė Marija Miliauskienė, dabar, kai valgyklos nedirba, antradieniais ir ketvirtadieniais paramos laukiantiems žmonėms pristatomi sausi daaviniai.

– Per dieną apsilankome 15-oje vietų. Daugiausia pas vienišus žmones, kuriais nėra kam pasirūpinti. Daug padeda ir Edmundo Jakilaičio iniciatyva „Stiprūs kartu“ suburtų savanorių komanda, kurie, susisiekę su mumis, lanko pagalbos laukiančiuosius. Visgi žmogus ir pats turėtų pranešti, kad jam sunku, kad niekas nelanko, kad reikia padėti. Dar daug yra tokių, kurie net nesidomi nei kas jiems ką atvežė, nei kada vėl atvažiuos. Jeigu nepajėgiate patys, prašykitės pagalbos kaimynų, kreipkitės į seniūniją, bendruomenę. Esate tarp žmonių, kurie tikrai jūsų nepaliks vienu bėdoje, juo labiau nevalgiusių, – ragina M. Miliauskienė.

Valgykloje-kavinėje „Sotas“ darbo dienomis parengiama daugiau kaip po 30 porcijų sriubos maisto stokojantiems žmonėms.

Ričardo PASILIAUSKO nuotrauka

„Nuo kultūros niekada neskauda galvos“

Gal tokie žodžiai gali atrodyti tik grakštus pašmaikštavimas, tačiau pašnekovas taip tarsi apibendrina ne tik kultūros (pačia plačiausia prasme) prasmę ir reikšmę, bet ir savo, kaip šio vyksmo dalyvio, atsakingo už daugelį konkrečių jo sudėtinųjų dalių, patirtį.

Marijampolės savivaldybės mero pavaduotojui Artūriui VISOCKIUI, be kitų, sakykume – itin jautrių – sričių, tenka rūpintis ir kultūros reikalais. Ar tikrai nebuvo galvos skausmo, atsidūrus sferoje, kuri iki tol buvo labiau pažįstama kaip vartotojui? Kaip šiandien atrodo buvę nepažįstami dalykai, kur krypta mintys ir viltys, žvelgiant į priekį? Juo labiau – situacija tokia, kokios niekas nebuvo patyręs. Ar tebėra (ir kiek) svarbūs kultūros reikalai?

Nijolė LINIONIENĖ

– Kartu su vicemero pareigomis atiteko ir sritys, kuriomis privalu rūpintis. Kas buvo netikėta? Kas pradėjo labiausiai neramino pradėjus strateguoti darbus?

– Jeigu dar prieš keletą metų kas būtų pasakęs, kad užimant politines pareigas teks kuruoti kultūros sritį, nebūčiau patikėjęs. Bet gyvenimas tuo ir nuostabus, kad viskas pasisuka pačia netikėčiausia kryptimi. Visgi politikoje reikia būti pasirengus, čia iššūkių daug, ir sprendimai ilgai nelauks – įvertinus situaciją juos reikia

priimti greitai. Mano toks amžius, kad negaliu remtis didele gyvenimo patirtimi, todėl kiekviena nauja sritis – pažinimo kelias. Kultūros kuravimas pirmiausia reikalauja aiškaus požiūrio į ją plačiaja prasme, turi būti atsakyta į klausimus: kiek ji mums reikalinga, kokie poreikiai? Mano manymu, tai nėra vien kultūros centras, teatras ar kažkokia pramoginė veikla. Kultūra – tai viskas, ką sukūrė žmogus, sritis, apimanti labai plačius dalykus: nuo pirmos pagamintos dūdelės ir jos paprastos melodijos iki šių laikų meistriškiausiai atliktos arijos...

(Nukelta į 4 psl.)

Andrius Vyšniauskas ir Irena Haase susitiko su Marijampolės apskrities savivaldybių merais

„Stengsimės, kad tokie pasitarimai taptų reguliarūs ir kad jų neužgožtų politiniai bei partiniai prieskoniai, nes mus visus turi vienyti bendras tikslas – Sūduvos krašto augimas ir stiprėjimas“.

Sausio 18 d. Seimo narių Andriaus Vyšniausko ir Irenos Haase iniciatyva įvyko pirmasis valdančiajai daugumai priklausančių Seimo narių pasitarimas su Marijampolės apskrities merais. Nuotoliniame pokalbyje, be Seimo narių, dalyvavo Šakių meras Edgaras Pilypaitis, Kazlų Rūdos meras Mantas Varaška, Vilkaiviškio meras Algirdas Neiberka, Marijampolės meras Povilas Isoda, Kalvarijos meras Vincas Plikaitis ir A. Vyšniausko komandos nariai Vaida Pituškienė, Tomas Leseta,

Vytenis Skroblas ir Paulius Labanauskas.

„Šį pirmąjį pokalbį inicijavome mudu su Irena Haase ir komanda, nes kaip valdančiosios daugumos atstovai iš Sūduvos krašto jaučiame poreikį palaikyti ryšį su mūsų merais, jausti regiono pulsą ir būti tarpininkais tarp savivaldos ir centrinės valdžios. Su savivalda kalbėti yra svarbu, nes merai, administracijos, tarybos pozicija ir opozicija – tai praktikai, kurie tiesiogiai ir aiškiai mato, kaip veikia mūsų priimti įstatymai, ko

trūksta, ką reikia taisyti“ – teigia Marijampolės Seimo narys Andrius Vyšniauskas.

Pasak Seimo nario, pirmame pasitarime su merais buvo aptarta daug aktualijų: nuo svarstomų įstatymų Seime iki savivaldybių finansavimo problemų, nuo dvi-račių takų tiesimo programų iki „Rail Baltica“ vėžės projektavimo, nuo vandentvarkos klausimų iki COVID-19 valdymo priemonių.

„Pirmasis pokalbis buvo platus, nes norėjome išgirsti ir suprasti, kur krypta problemų vėjai. Vėliau kalbėsime ir sprendimų ieškosime konkrečiau, eidami per aktualias temas: vandentvarka ir nuotekos, kelių programos, regioninė politika ir t. t. Trumpai tariant, šiandienos pokalbis uždavė nemažai namų darbų, todėl raitojamės rankoves. Stengsimės, kad tokie pasitarimai taptų reguliarūs ir kad jų neužgožtų politiniai bei partiniai prieskoniai, nes mus visus turi vienyti bendras tikslas – Sūduvos krašto augimas ir stiprėjimas“, – po susitikimo kalbėjo A. Vyšniauskas.

Užs. 75.

Nukentėjusio verslo lenktynės dėl paramos

(Atkelta iš 2 psl.)

– Ji padės padengti patalpų nuomos išlaidas, sumokėti prastovose esantiems darbuotojams mokamos subsidijos skirtumą – 90 proc. kompensuoja Užimtumo tarnyba, likusią dalį mokame mes, – tikino pašnekovė.

Nors V. Senkutė vertina ministerijos pastangas padėti verslui, pripažino, kad jai klausimų kelia subsidijų skyrimo taisyklės, kurios primena džiunglių įstatymus. Kaip minėta, subsidijoms ir paskoloms numatytos lėšos bus dalijamos tik tol, kol bus išdalintos, bet ne ilgiau kaip iki birželio 1 dienos. Vadinasi, kurie paraiškas gauti paramą pateiks pirmi, tie turės daugiau šansų ją gauti. Aišku, jei tik atitiks visus numatytus paramos reikalavimus.

– Valstybinės mokesčių inspekcijos tinklalapį, kuriame reikia pateikti paraišką, pradėjome tikrinti jau savaitės pradžioje. Ir pirmadienį, ir antradienį jo veikla buvo sutrikusi. Baisu pagaltoti, kas dės trečiadienį, nes subsidiją ar paskolą gauti norės šimtai, tiksliau – tūkstančiai įmonių. Juk pati ministerija skaičiuoja, kad atitinkančių paramos kriterijoms įmonių yra kelios dešimtys tūkstančių. Apmaudu, jei dėl to, kad nespėsime pateikti dokumentų pirmiau už kitus, atsidursime už brūkšnio, nors sąlygas atitinkame. Galvoju, kad sąžiningiau būtų buvę pirmumo eilę sudaryti atsižvelgiant į nuostolių dydį ir išsaugotų darbo vietų skaičių. Mes, pavyzdžiui, neatleidome nė vieno darbuotojo, kad ir kokį sunkų laiką išgyvename, – mintimis dalijosi pašnekovė.

Laimei, trečiadienio rytą VMI sistema veikė puikiai, ir „Janikės keilionės“ paraišką pateikė sėkmingai. V. Senkutė pasakoja, kad darbuotoja kėlėsi 6 valandą ryto norėdama pateikti paraišką kuo anksčiau. Ar pateko į laimingųjų eilę ir ar gaus subsidiją, įmonė sužinos galbūt jau kitą savaitę.

Sėkmės atveju parama bus išmokėta per artimiausią mėnesį.

Tinkamumas – ne garantija gauti paramą

Ministerijos subsidija būtų vertinga ir dėl karantino vykdyti veiklos visiškai negalinti sporto klubui „Spartakas“. Jo šeimininkas Tomas Dabašinskas apgailestavo, kad dėl visiško sąstingio teko atsisveikinti su keliais darbuotojais. Pajamų sporto klubas negauna jokių, patiria tik išlaidas. T. Dabašinsko teigimu, žiūrint į įmonės finansinius rodiklius būtų galima priimti sprendimą ją likviduoti, tačiau gaila investuoto laiko, darbo ir energijos.

– Jei ne kitos veiklos, kurios dabar išlaiko nuostolingą sporto klubą, ko gero, nelengvas sprendimas jau būtų priimtas. Praradimai dideli, tačiau guodžiamės mintimi, kad vieną dieną viskas baigsis, žmonės sugrįš į klubą ir sportuos, vėl prasidės judėjimas. Tokiomis aplinkybėmis bet kokia pagalba yra vertinga, taigi bandysime gauti subsidiją – juk apyvarta kritusi ne 30, o visu 100 procentų, – įmonės tinkamumą gauti paramą neabejojo T. Dabašinskas.

Visgi ar tikrai pinigai pasieks įmonės sąskaitą, verslininkas nėra

Renginių salės dabar tuščios, tačiau į subsidijas gali pretenduoti tik privatūs kultūrinių renginių organizatoriai.

tikras. Sako, reikia pateikti nemažai dokumentų ir jei bent viename bus menkas neatitikimas arba kažkokio popieriaus pateikti nepavyks, įmonė iškris iš pretendentų sąrašo.

– Eiliniam žmogui suprasti visų šitų paramų sistemas labai sudėtinga. Pavasarį į mane kreipėsi ne vienas žmogus, prašydamas padėti užpildyti reikalingus dokumentus. Kai kurias formas užpildyti pavyko, kai kurias – ne, todėl įmonės tinkamumas gauti paramą dar nereiškia, kad ji ją tikrai gaus, – nuomone dalijosi sporto klubo šeimininkas.

Stebisi neiškiomis taisyklėmis

T. Dabašinsko mintims apie dokumentų pateikimo ir paramos taisyklių painumą pritarė keleivių pervedimo ir autobusų nuomos paslaugas teikiančios įmonės „Angelma“ vadovė Angelė Bižienė. Moteris pasakojo, kad pirmą karantiną atlaikyti sekėsi sunkiai, bet pavyko. O štai antras karantinas ją varo į neviltį.

– Pirmo karantino metu pasinaudojome galimybe atidėti mokesčius. Suma siekė 41 tūkst. Eur. Ji niekur nedingo, ją teks sumokėti. Atrodė, kad rudenį atsigriebsime, sumokėsime atidėtus mokesčius, nes viskas buvo

Sporto klubų apyvarta nulinė, tačiau gauti paramai sumažėjusios apyvartos nepakanka – svarbu pateikti teisingus dokumentų rinkinius ir vengti bet kokių neatitikimų.

Ričardo PASILLAUSKO nuotraukos

stoję į savas vėžes. Vežiojome vaikus į mokyklą, žmones – į darbus, miestą, sodą, vykdėme Marijampolės ir Kazlų Rūdos savivaldybių užsakomuosius reišus. Prasidėjus antram karantinui viso to neliko, panaikinome nemažai maršrutų, o likusių reišus sumažinome. Vairuotojai dienos pabaigoje į būstinę parveža po 10 ar 15 Eur. Neįsivaizduoju, kaip reikės išgyventi. Valstybės parama būtų labai naudinga ir bandysime ją gauti, bet man neiškišios tos taisyklės. Mūsų įmonės apyvarta neabejotinai sumažėjo daugiau nei 30 proc., tačiau subsidijų skyrimo taisyklėse nurodoma, kad apyvarta ne mažiau kaip 30 proc. turi būti sumažėjusi nuo 2020 m. lapkričio 1 d. iki 2021 m. sausio 31 d., palyginti su tuo pačiu laikotarpiu 2019–2020 m. Trečiadienį, pirmą paraiškų rinkimo dieną, buvo dar tik sausio 20-oji. Nesuprantu, kaip pateikti dokumentus už laikotarpį, kuris dar nėra pasibaigęs, – retoriškai klausė A. Bižienė, tačiau nepaisant visko sakė į paramą pretenduoti bandysianti.

Pavasarij buvo aiškiau

Dokumentus subsidijai gauti jau pateikė ir „Miami Wok & Sushi“, „Miami stotelė“, „Senojo miesto kepyklėlė“ restoranų ir muzikinio klubo „Tonas“ šeimininkas Andrejus Leskovas. Pasak jo, visų jo valdomų įmonių apy-

varta subsidijų skyrimo taisyklėse numatyta laikotarpiu sumažėjo daugiau nei 30 proc., taigi jos visos ir pretenduos į paramą.

– Pavasarį paramos priemonių buvo daugiau ir jų taisyklės bei dokumentų teikimo tvarka buvo aiškesnės. Šį kartą priemonių mažiau ir paramos sumos menkesnės, tačiau gerai tai, kas yra. Džiaugsimės gavę bet kokio dydžio paramą. Juk reikia ne tik darbuotojams atlyginimus išmokėti, bet ir patalpas išlaikyti, o viskas kainuoja. Kai apyvartos smukusios, išlaidas padengti tampa sunku, – įžvalgomis dalijosi verslininkas.

Patirti nuostoliai – esminė, bet ne lemiamą sąlyga

Subsidija būtų labai vertinga ir šiuo metu veiklos visiškai nevykdančiam Marijampolės „Spindulio“ kino teatrui. Jam vadovaujanti Kristina Dobrovolskienė sakė, kad įmonė bandys pretenduoti į subsidiją, tačiau dvejoja, ar ją gaus dėl viešosios įstaigos statuso. Gali būti, kad kino teatro vadovės nuogaštavimai pasitvirtins, nes paramos taisyklėse nurodyta, kad į subsidiją valstybės ir savivaldybių valdomos įmonės pretenduoti negali. Kaip ir žemės ūkio, žuvininkystės, akvakultūros, kredito ir finansų įstaigos.

„Nuo kultūros niekada neskauda galvos“

(Atkelta iš 3 psl.)

Kultūra visada buvo, yra ir bus svarbi marijampoliečiams. Ir ne kiekybė, o kokybė daro tikrąjį pokytį. Bėgant laikui savivaldybės gyventojai tapo daug reiklesni ir nebesizavi tuo, kas žavėjo prieš 5 ar 10 metų. Būtent kokybė ir yra pagrindinis kultūros strateginio planavimo tikslas, todėl kasmet stengiamasi pasiūlyti naujų pažinčių su profesionaliuoju menu, į Marijampolę pritraukti atlikėjų, menininkų, kuriais žavisi didmiesčių gyventojai. Pastarųjų metų kultūrinis polėkis suformavo naujas tradicijas, padidino susidomėjimą renginiais, kai kas atrado kultūrinį gyvenimą iš naujo. Nesinori kartotis, norisi eiti su kūrėjais, kurie nuolat džiugina ir stebina naujais atradimais ir sumanymais, priversdami iš naujo džiaugtis, tarkime, klasika. Ne mažiau svarbu nepamiršti ir mėgėjų, ir jaunųjų menininkų, kurie nori savo kūryba pasidalinti su visuomene.

– Dar net nėra dvejų metų, kai dirbate šioje srityje. Ką suvokėte per tą laiką? Kas svarbiausia?

– Man labai svarbu, kad mums pavyktų šiandienos daugiakultūrinėje visuomenėje išsaugoti savo krašto paveldą, identitetą ir papročius. Vakarų kultūros įtaka didžiulė, dabar pasaulis globalus, nėra sienų, suvaržymų ir labai nesunku pamiršti tai, ką brangino, puoselėjo mūsų protėviai. Visgi norint išsaugoti, reikia atrasti naujas, patrauklias formas, ypač jaunimui, jas aktualizuoti...

– Kaip ten bebūtų, gražių norų neužtenka: gali pakakti idėjų, įkvėpimo, bet be materi-

alaus pagrindo jų neįgyvendinsi...

– Žinoma, norint, kad gyventojai nemokamai mėgautųsi kokybiškais renginiais, reikia daugiau lėšų, o galimybė jų gauti papildomai atsiranda tik atsakingai planuojant resursus. Be abejo, kartais reikalingi ne itin populiarūs sprendimai – kad ir optimizacija sujungiant įstaigas. Sutaupytos lėšos naudojamos marijampoliečių kultūriniam laisvalaikiui. Lietuvoje žinomi renginiai „Marijampolė Music Park“, „Šv. Jurgio meno sezonas“, „Kai sirpsta vyšnios Suvalkijoje“ juk yra nemokami, tačiau tam, kad jie įvyktų, kad mus visus džiugintų profesionalūs atlikėjai, kad iš jų išsineštume tik pačias geriausias emocijas – lėšos, o kartais ir visai nemažos, yra būtinos.

Karantino metu kultūros įstaigos ėmėsi infrastruktūrinių projektų. Kultūros centre baigtas įgyvendinti projektas „Marijampolės kultūros centro infrastruktūros modernizavimas“, dėl to atsirado daug naujovių. Naujam gyvenimui prikelti Bulotų namai. Marijampolės krašto ir Prezidento Kazio Griniaus muziejus kartu su Savivaldybės administracija parengė paraišką ir gavo ES finansavimą projektui „Jungties forma: dailė ir literatūra“, kuris skirtas Bulotų namų įveiklinimui. Įgyvendinus projektą, šis objektas neabejotinai taps dar viena puikia pažinimo erdve. Petro Kriaučiūno viešoji biblioteka intensyviai dirba, skatindama savivaldybės gyventojų įvairių lygių skaitmeninį raštingumą – veikla nenutrūksta ir dabar, daug kas vyksta virtualioje erdvėje.

2020 metais čia vyko nemažai susitikimų su žinomais žmonėmis. Pasibaigus karantinui jau pamėgti projektai sugrįš į viešąsias ir į bibliotekos erdves.

– Praėję metai ypatingi: visas gyvenimas tai buvo stabdomas, tai vėl atgydavo. Kaip kultūros reikalai buvo sprendžiami, ką pavyko nuveikti? Kas buvo ir tebėra svarbiausia?

– 2020-ieji įsiminė tuo, kad net ir siaučianti pandemija kultūros nesustabdė. Be galo daug gražių iniciatyvų persikėlė į virtualią erdvę, nors, kad ir kaip norėtume, tai neatstos to tikro, gyvo pažinimo jausmo. Laiku tarp abiejų karantinų gyventojai galėjo pasimėgauti ir gyvais renginiais – Marijampolės savivaldybė iš dalies finansavo 57 kultūros ir meno projektus: jau minėtus festivalius, taip pat pirmą modernaus folkloro projektą „Margai skamba“, „Malonny“, „Gatvės meno mokykla“, „Vasaros kinas“, „Medynės“ ir kitus.

Ypač džiugino tai, kad kaimiškųjų vietovių bendruomenėse taip pat buvo gausu kultūros renginių – Savivaldybės administracija iš dalies finansavo 24 kaimiškųjų vietovių projektus. Bendruomenės, nevyriausybinės organizacijos, Marijampolės kultūros centro skyriai kaimui skiria vis daugiau dėmesio, kad

Artūras Visockis.

ir toliau nuo miesto gyvenantys žmonės galėtų džiaugtis kultūros renginiais. Kaip vienus ryškiausių tikrai galima paminėti nuostabų plenerą Šunskų miestelio parke. Jo metu sukurtos penkios skulptūros papuošė bendruomenės mėgstamą vietą. Pernai atgimė Šunskus garsinęs trumpo filmo festivalis „Baltas kluonas“. Savo gerbėjų būrį turi festivalis „Suvalkų bliuzo aidas Lietuvoje“.

Baraginė irgi gyveno kūrybos ritmu, čia plenero metu buvo sukurtos medžio skulptūros, gyventojai aktyviai dalyvavo tradicinėse šventėse. Igliaukos žmonės galėjo mėgautis dainuojamosios poezijos vakaru „Poezija – sielos namai“. Čia surengtas ir romansų vakaras, taip pat kino vakaras po žvaigždėmis. Liudvinavas skambėjo nuo muzikos festivalio „Liudvinavo naktys“ garsų, čia vyko ir graži Mažosios kultūros sostinės uždarymo šventė. Sasnavoje surengta graži šeimų šventė. Puikią

nuotaiką kuria ir daug gyvybės į bendruomenės gyvenimą įneša Zuikių muziejus ir jo renginiai. Daug žmonių sutraukė ir abejingų nepaliko Tautkaičių klotimo teatro 70-mečio minėjimas. Ir tai tik maža dalis to, kas vyksta vietose ar iš kitur atkeliauja į kaimiškas vietas.

Visi tikimės, kad 2021 metai bus geresni ir kultūra gyvai sugrįš į miestą ir kaimus. Tikėtis – vadinasi, planuoti. Mūsų planuose ir toliau – profesionaliojo meno pasiūla, kultūros renginių įvairovė, kultūros paveldo puoselėjimas. Privalome sudaryti sąlygas bendruomenės kultūrinei saviraiškai, skatinti kūrybines iniciatyvas. Čia svarbiausi kultūros darbuotojai, iniciatyvų kupini menininkai, nevyriausybinkai, be kurių tų gražių švenčių, minėjimų, įsimintų projektų, ko gera, nebūtų. Jų išmonės, noro kurti ir gebėjimų dėka kultūra Marijampolėje nuolat eina vis aukštesnės kokybės link.

– Dalyvaujate daugybėje renginių – ar tai netampa rutina, neatima pažinimo džiaugsmo, naujumo? Kita vertus, nemažai žmonių net ir geriausiems renginiams abejingi...

– Esu įsitikinęs, kad kultūros pažinimas prasideda šeimoje. Čia atsiranda pirmas suvokimas, tradicija lankytis renginiuose, formuojasi požiūris ir lūkesčiai. Tad su šeima stengiamės nuolat lankytis renginiuose, nepriklausomai nuo žanro. Manau, kad iš įvairaus stiliaus renginių galima pasisemti geros energijos savo siekiai ir gyvenimo pilnatvei. Daugiasluoksnis kultūros pažinimas tik plečia akiratį ir padeda suprasti jos reikalingumą mūsų gyvenime. Nuo kultūros niekada neskauda galvos...

– Ačiū už pasidalijimą mintimis ir patirtimi. Tikėkimės, kad šiais metais ekstremalių iššūkių bus mažiau...

COVID-19 liga traukiasi vėžlio žingsniu

Nacionalinis visuomenės sveikatos centras (NVSC) pranešė, kad naujų COVID-19 ligos atvejų, susijusių su protrūkiu, savaitgalį įregistruota Kazlų Rūdoje veikiančioje medienos apdirbimo įmonėje, Marijampolės žemės ūkio bendrovėje.

Taip pat įregistruoti dar du COVID-19 susirgimai Marijampolės globos namuose „Giedruma“. Iš viso su šiuo protrūkiu siejamas 31 atvejis. Serga 25 globos namų gyventojai ir 6 darbuotojai.

Loreta TUMELIENĖ

Susirgimai pramonės įmonėse ir globos namuose

Marijampolės savivaldybės administracijos direktoriaus Karolio Podolskio teigimu, Marijampolės apskrityje antradienį susirgimų skaičius COVID-19 liga sumažėjo. Patvirtintas 21 naujas atvejis. Iš jų Marijampolės savivaldybėje – 15, Kalvarijos sav. – 2, Kazlų Rūdos sav. – 1, Vilkaviškio r. sav. – 2, Šakių r. sav. – 1. Šiuo metu Marijampolės savivaldybėje koronavirusu serga 849 gyventojai.

Pasak Administracijos direktoriaus, įregistruota naujų koronaviruso židinių. Kalvarijos globos ir užimtumo centre įregistruoti 32 šios ligos atvejai, Kazlų Rūdos socialinės paramos centre – 6 susirgimai. COVID-19 diagnozuota

vienam darbuotojui ir 5 gyventojams. Kybartų pirminės sveikatos priežiūros centre susirgo keturi darbuotojai. Kazlų Rūdos lopšelyje-darželyje „Pušėlė“ patvirtinti 35 koronainfekcijos susirgimai, Vilkaviškio ligoninės Slaugos ir palaikomojo gydymo skyriuje – 20. COVID-19 vis dar siaučia verslo įmonėse. UAB „Iceco“ nustatyta 18 susirgimų, UAB „Baltic Sticks“ patvirtinti 5 koronaviruso atvejai, Suvalkijos ŽŪB – 4 atvejai.

Skiepus lydi melagienos

Antradienio duomenimis, Marijampolės ligoninėje serga 10 darbuotojų, trys – izoliacijoje. Ligoninės direktorius M. Česna oficialia statistika paneigė viešoje erdvėje pasirodžiusią informaciją, kad Marijampolės ligoninėje „medikai po skiepo krenta kaip lapai“ nuo COVID-19 ligos. Di-

rektorius teigimu, vakcinuoti 845 darbuotojai, 21 iš jų pasireiškė šalutinis skiepo požymis. Tai – tik 2,3 proc. paskiepytųjų. Kai kuriems iš jų sutino ranka, ją skaudėjo, pakilo temperatūra. Tokie požymiai – normali reakcija į vakciną, ji būna ir po kitų skiepų.

Ligoninės COVID-19 skyriuose pacientų mažiau. Šiuo metu gydomi 49 pacientai, 44 iš jų reikalinga deguonies terapija. Marijampolės ligoninės Anesteziologijos ir intensyviosios terapijos skyriuje gydomi penki pacientai.

Susirgimų mažiau, bet židinių yra

Atstovės spaudai Ugnės Padvelskytės teigimu, per paskutinę parą Kalvarijos savivaldybėje neužfiksuota nė vieno naujo COVID-19 atvejo.

(Nukelta į 12 psl.)

Ričardas PASILIAUSKO nuotrauka

Marijampolės ligoninė verslininkų dėka apsirūpinusi pačia reikalingiausią įrangą

Penktadienį į Marijampolės ligoninę buvo atgabenti dar du dirbtinės plaučių ventilacijos aparatai. Pasak ligoninės direktoriaus Manto Čėsna, tai labai vertinga ir reikalinga įranga. Ji bus sumontuota Anesteziologijos ir intensyviosios terapijos skyriuje, skirta COVID-19 liga sergančių pacientų gydymui.

Loreta TUMELIENĖ

Verslas tęsia paramą

Pasak ligoninės vadovo M. Čėsna, du svarbius dirbtinės plaučių ventilacijos aparatus ligoninei padovanojo uždarnosios akcinės bendrovės „Statybos ritmas“ ir „Pakma“. Įrangos vertė – 46000 eurų.

Pasak direktoriaus, dirbtinės plaučių ventilacijos aparatai skirti pacientams, kurie kvėpuoja patys (spontaniškai), bet silpnai arba patys negali kvėpuoti visai, todėl kvėpavimas palaikomas mechanškai. Dirbtinės plaučių ventilacijos nauda yra labai didelė, ji skiriama pacientams, siekiant stabilizuoti deguonies ir anglies dioksido lygius

kraujyje, t. y. pagerinti šių kvėpavimo dujų apykaitą, leisti pailsėti kvėpavimo raumenims, palengvinti kvėpavimo darbą, padidinti plaučių tūrį. Taip pat dirbtinė plaučių ventilacija reikalinga hospitalizavimo dėl kvėpavimo komplikacijų prevencijai arba išvengimui.

Šiuo metu Marijampolės ligoninėje dirbtinės plaučių ventilacijos įranga naudojama COVID-19 infekcija sergantiems pacientams gydyti, kai yra kvėpavimo funkcijos nepakankamumas dėl COVID-19 sukeltų komplikacijų. Dirbtinės plaučių ventilacijos aparatu prireikus palaikomos paciento gyvybinės funkcijos.

(Nukelta į 11 psl.)

Marijampolės ligoninės direktorius Mantas Čėsna ir Anesteziologijos bei intensyviosios terapijos skyriaus vedėjas Eligijus Jucius pasakoja, kad dirbtinės plaučių ventilacijos aparatais prireikus palaikomos paciento gyvybinės funkcijos.

Ričardo PASILIAUSKO nuotrauka

Pandemija keičia tradicijas

Karantinas sujaukė įprastą gyvenimo ritmą. Negalima nei susitikti su gyvaisiais, nei tinkamai atsisveikinti su išeinančiais į Amžinybę. Senąsias tradicijas keičia virtualus bendravimas.

Marija BURBIENĖ

Koronavirusas renka aukas

Tiek mirčių, kiek praėjusiais metais, dar niekada nebuvo, – teigė Civilinės metrikacijos skyrių darbuotojos.

– Praėjusiais metais įregistravome daugiausia mirčių nuo 2000-ųjų metų – 864. Mirė 443 moterys ir 421 vyras. Vien per gruodžio mėnesį teko atsisveikinti su 120 mūsų savivaldybės gyventojų. Iš jų 32 mirė nuo kovid: 15 moterų ir 17 vyrų. Liūdniausia, kad netektys gerokai lenkia gimimus – per 2020 metus gimė tik 490 vaikučių, – sakė Marijampolės savivaldybės Civilinės metrikacijos skyriaus vedėja Roma Grigienė.

Su 213 žmonių atsisveikinta Kazlų Rūdos savivaldybėje. „Mirė 122 moterys ir 91 vyras. Per gruodį

netekome 29 gyventojų: 18 moterų ir 11 vyrų“, – liūdną statistiką vardijo ir Kazlų Rūdos savivaldybės Personalo administravimo ir civilinės metrikacijos skyriaus vedėja Daiva Mickevičienė.

Kalvarijos savivaldybės administracijos vyr. specialistės Editos Janavičienės teigimu, per pastarąjį dešimtmetį daugiausia praėjusieji metai nusinešė žmonių gyvybių – mirė 205 savivaldybės gyventojai: 107 moterys, 98 vyrai. Palyginimui – 2018 m. mirė 178 žmonės, 2019 m. – 188. Pernai vien gruodžio mėnesį – 28. Dažniausios mirties priežastys – širdies ir kraujagyslių ligos, 8 gyvybės užgeso nuo koronaviruso.

Atsisveikinimas trumpėja

Pakalbinti laidotuves organizuojančių įmonių darbuotojai

pabrėžė, kad pandemija pakeitė ir laidojimo tradicijas. Iš pradžių nenorėję sutikti su Vyriausybės reikalavimais laidotuves organizuoti kukliau, atsisveikinti greičiau, dabar žmonės priima tai ramiai.

– Išnyko tradicija pašarvotus mirusiojo palaikus laikyti tris dienas. Dažniausiai pašarvojame vienai parai, būna, kad ir tik porai valandų, ypač jeigu mirties priežastis – kovidas, nors Kazlų Rūdoje tokių mirčių nėra daug. Vis dažniau artimieji atsisako giesmininkų, sako jiems užtenka ir muzikinio fono, bet būna, jog ir visą rožinį gieda, – sako Kazlų Rūdos laidojimo namų „Atminimas“ direktorius Simas Kvietkauskas.

Nors Kazlų Rūdoje yra dveji laidojimo namai, bet būna ir taip, kad pritrūksta vietos šarvoti. Vis dėlto, pasak S. Kvietkausko, dažniausiai eilės susidaro krematoriumuose. Taip buvo lapkričio ir gruodžio mėnesiais, kai tekdavo laukti net 10 dienų. Kremuoti palaikus iš Kazlų Rūdos vežama į Kėdainių, Suvalkų, Balstogės krematoriumus, ieškoma, kur mažesnės eilės.

– Gal žmonės laiką taupo, o gal ir mada tokia atėjo, kad šarvojama kuo trumpiau, – sako ir Marijampolės laidojimo namų „Amžinybės ratas“ direktorius Artūras Misevičius. 24-erius metus čia dirbantis vyras pastebėjo, kad kai laidotuvių rūpinasi vyresni artimieji, laikomasi senųjų tradicijų – ir šarvojama dviem paroms, ir rožiniai giedami, ir gedulingus pietus namuose surengia. Jaunesni gedėtojai tarsi skuba, viską nori atlikti kuo greičiau.

– Žmonės tarsi atrato prie karsto gedėti ilgiau, – sakė ir Kalvarijos laidojimo namų „Saulėlydis“ direktorius Arvydas Geležius. –

Dažniausiai šarvojama vieną vakarą, o mirusius nuo koronos – porai valandų. Kai toks tempas, nebūna taip, kad tenka laukti salės, nes užimtos, juo labiau kad Kalvarijoje jas turime keturias: po dvi laidojimo namuose ir koplyčioje.

Eilę krematoriumuose užsisako iš anksto...

Pandemija dar labiau išpopuliarino palaikų kremavimą, ir nebūtinai tik mirus nuo kovid. Pirmo karantino metu, kai buvo ribojamas išvykimas už mūsų šalies ribų, marijampoliečiai naudojo Kėdainių krematoriumo paslaugomis. Kai atsirado galimybė sieną kirsti darbo reikalais, laidojimo namų darbuotojai vėl ėmė važiuoti į Lenkiją: Suvalkų, Varšuvos, Balstogės krematoriumus. Važiuojama ten, kur mažesnės eilės.

Laidojimo namų darbuotojai pripažino, kad krematoriumuose dirbtinai sudaromos eilės. Apie tai atvirai kalbėjo ir Marijampolės laidojimo namų „Sustojęs laikas“ direktorius Mindaugas Kubilius.

– Būna, kad paskambina iš Suvalkų krematoriumo ir pasako, jog kažkurį dieną bus dvi laisvos vietos, tai jas ir rezervuojame. Bet jeigu matome, kad nebus ką vežti, iš vakaro apie tai informuojame lenkus, – sakė jis. – Kai matome, kad eilė ilga ir gali užtrukti, kol priims, o artimieji nenori ar negali laukti, važiuojame į Balstogę.

Dažniausiai urnos tuoj pat ir palaidojamos, bet būna, kad žmonės nutaria palaukti geresnių laikų, kai palaidoti galės pagal senąsias tradicijas, ir urna paliekama saugoti laidojimo namuose. Pageidavimų pelenus išbarstyti virš jūros, kaip siūloma svarstyti Seime, pasak M. Kubiliaus, kol kas niekas

nepareiškė.

Atsisveikinti su mirusiuoju žmonės neplūsta miniomis. Ir bendradarbiai, ir giminės eina mažomis grupelėmis – iki 10 žmonių, šarvojimo salėse būna su kaukėmis, sėdi toliau vieni kitų, garsiau kalbasi. Žmonės tarsi priėmė mirtį, kaip savaime suprantamą dalyką.

Laidotuves tapo santūresnės, atsisveikinimas lengvesnis. Nors neorganizuojami gedulingi pietūs, nekviečiami giesmininkai, brangesnėms įkapėms taip pat neišlaidaujama.

Laidotuves organizuojamos internetu

– Jeigu karantinas pasibaigs greitai, gal grįšime prie senųjų tradicijų. Jam užsitęsęs dar ilgiau, manau, laidotuves bus daug kuklesnės, negu prieš karantiną, – svarsto M. Kubilius.

Dėl koronaviruso suvaržytas judėjimas, izoliacija parvykus ir vėl sugrįžus į šalį, kurioje gyvenama ir dirbama, žmonės verčia ieškoti kitokių būdų, kaip amžinojo poilsio išlydėti net pačius artimiausius – tėvus, senelius. Laidojimo namams jau ne kartą teko laidotuves organizuoti virtualiai, su artimaisiais viską derinant internetu.

– Elektroniniu būdu gauname sutikimą tvarkyti laidojimui reikalingus dokumentus ir viską organizuojame, deriname su užsienyje gyvenančiais artimaisiais, kurie turėtų pasirūpinti laidotuvių, bet negali parsikristi, nes nėra skrydžių, bijo prarasti darbą, užsikrėsti virusu ar dėl kitų priežasčių. Išrenkame įkapes, nufotografuojame urną ar karstą, ir mirusįjį jame, ir kapą, siunčiame nuotraukas, – apie laidotuves internetu pasakoja M. Kubilius.

Be abejo, artimiesiems toks atsisveikinimas labai sunkus, bet tokia realybė pandemijos akivaizdoje.

Jauki šarvojimo salė prie Šv. Vincento bažnyčios dažniausiai būna tuščia. Pasak jos vadovo Edmundo Aleksos, taip yra todėl, kad Marijampolėje laidojimo namų yra keletas, o sutrikę žmonės dažniausiai renkasi tuos, kurie pirmiau pasisiūlo. Pageidaujantys, kad laidotuvių pasirūpintų ne tik didelių šalių šeimaininkai, turėtų kreiptis tiesiogiai į pasirinktus laidojimo namus. Daugelio jų skelbimai yra ir „Suvalkietyje“.

Ričardo PASILIAUSKO nuotrauka

COVID-19 vakcina – bilietas į normalų gyvenimą

Baigiantis 2020-iesiems, antrą Kalėdų dieną, Lietuvą pasiekė pirmoji COVID-19 vakcinos siunta. Pirmieji buvo paskiepyti medikai. Skiepai reiškė tikrą išganymą, nes šalyje daugėjant užsikrėtimo atvejų, ėmė sirgti ir vis daugiau medikų. Dėl to ligoninėse labai išretėjo gydančio ir slaugančio personalo gretos.

Šiandien medikų ir gydymo įstaigų darbuotojų vakcinacija jau eina į pabaigą. Išibėgėję senelių globos namų, slaugos ligoninių ir vyresnių nei 65 m. amžiaus žmonių skiepijimo procesas. Netrukus skiepai bus prieinami visiems, tačiau baiminamasi, kad daug kas atsisakys skiepytis patikėję antivakserių skleidžiama propaganda apie kartu su skiepais diegiamas mikroshemas arba neigiamas skiepijimo pasekmes.

Vilniaus universiteto Biotechnologijos instituto Imunologijos ir ląstelės biologijos skyriaus vedėja prof. dr. Aurelija Žvirblienė sutiko paaiškinti ir paneigti gandus, gaubiančius COVID-19 vakciną, ir papasakojo, kodėl skiepytis naująja vakcina verta.

– Koronaviruso vakcinos kritikai teigia, kad ji sukurta viename, jog būtų galima žmonėms implantuoti buvimo vietą sekančias mikroshemas. Jie tikina, kad gyventojus per mikroshemas bus galima valdyti 5G ryšiu. Kita antivakserių išvesta teorija sako, kad COVID-19 vakcinose yra beždžionių ląstelių medžiagos, jog vakcinų gamyboje naudojamos abortuotų kūdikių ląstelės. Kaip manote, iš kur atsiranda tokie mitai ir legendos? Ar jos nors kiek pagrįstos? Kaip jas paaiškintumėte?

– Mikroshemas ir jų valdymas 5G ryšiu – visiškai nesąmonė. COVID-19 vakcinos transportavimo sąlygos labai sudėtingos, ją reikia laikyti dideliame šaltyje. Jei kažkas iš tiesų norėtų implantuoti žmonėms mikroshemas, galima būtų pasirinkti kitas vakcinas, kuriomis skiepijami vaikai ir kurių laikymo sąlygos ne tokios sudėtingos, o apimtys – didelės. Man atrodo, kad tokią teoriją kažkas sugalvojo tiesiog juokaudamas. Sunku patikėti, kiek daug žmonių ja tiki, nes jokių būdu neįmanoma į vakcinas įdėti mikroshemų.

Kalbant apie vakcinos gamybos būdą, svarbu pažymėti, kad COVID-19 vakcina, kuria dabar skiepijama, yra sukurta visiškai dirbtiniu būdu. Jos sudėtyje yra RNR, ribonukleino rūgšties, molekulė. Ji yra sukurta grynai dirbtiniu būdu – mėgintuvėlyje. Jokio gyvo viruso, kuriant tą molekulę, nebuvę naudojama. Kaip ir nenaudota nei žmogaus, nei gyvūnų ląstelių.

Anksčiau kuriant vakcinas iš tiesų būdavo naudojami susilpninti virusai ir juos auginant būdavo naudojamos gyvūnų arba

žmogaus ląstelių linijos. Tos linijos reiškia, kad kažkada, tarkime prieš 60 metų, buvo paimtos gyvūnų organizmų ląstelės ir tose ląstelėse buvo auginami virusai, nes virusas yra toks organizmas, kuris neauga pats savaime. Jo negalima užauginti kažkokiame terpėje, pridėjus mitybinių medžiagų. Virusas gali daugintis tik gyvoje ląstelėje, todėl tam, kad juos padaugintų, būdavo naudojamos ląstelių kultūros. Bet su abortuotų kūdikių ląstelėmis tai neturi nieko bendro. Gali būti, kad šią teoriją tiesiog bandoma pritempti prie COVID-19 vakcinos, tačiau ji yra sukurta kitokiu, sintetiniu, būdu.

– Be minėtų teorijų, sklando dar viena: kad paskiepytas žmogus gali susirgti koronavirusu. Ar taip iš tiesų gali nutikti?

– Kaip ir sakiau, RNR molekulė, kuri yra vakcinoje, išvesta sintetiniu būdu. Ji koduoja tik vieną viruso baltymą – tai jokių būdu nėra virusas. Virusas yra gyvas organizmas, sudarytas iš daugybės baltymų, jis taip pat turi genomą, o gyvus organizmus aš dažnai lyginu su kiaušiniu. Tai mano minėtoji RNR molekulė, esanti vakcinoje, yra ne kiaušinis, o tik kažkuri kiaušinio lukšto dalis. Jei iš kiaušinio viščiukas išsiristi gali, tai iš to mažo kiaušinio lukšto gabalėlio – niekaip. Tai taip ir su vakcina – ji nėra virusas, tik RNR molekulė, kuri koduoja vieną iš daugelio viruso baltymų, kuris sukuria apsauginį imuninį atsaką. Virusą užsikrėsti vakcinacijos metu yra neįmanoma, nes joje nėra viruso – nei gyvo, nei negyvo.

– Kokie galimi ir tikėtini vakcinos šalutiniai poveikiai? Ar tiesa, kad vakcina gali sukelti

veido paralyžių, niežulių, karščiavimą?

– Žmonės, kuriems įdomūs COVID-19 vakcinos šalutiniai poveikiai, bet kada gali pasiskaityti informacinę vakcinos lapelį, kuris internete yra prieinamas visiškai laisvai. Ten aprašytos visos pastebėtos šalutinės reakcijos. Vakcinos tyrimo dalyvavo 44 tūkst. savanorių. Pusei jų buvo suteiktas placebo, kitai pusei – tikra vakcina. Iš 22 tūkst. savanorių, kurie gavo vakciną, buvo keli žmonės, lyg ir keturi, kuriems pasireiškė laikinas veido raumens paralyžius, tačiau jis labai greitai pradingo. Laikoma, kad tai trumpa ir nepavojinga reakcija.

Teko kalbėti su Lietuvoje paskiepytais žmonėmis. Kai kuriems iš tiesų pasireiškė lengvas niežulys arba skausmas skiepo dūrio vietoje, tačiau per pirmą parą išnyko. Kai kam pakilo temperatūra, bet tai yra aprašyta kaip nedidelė pašalinė reakcija. Šie požymiai yra paaiškintami ir suprantami, nes vakcina suaktyvina imuninę sistemą.

– Kodėl koronaviruso vakcina susideda iš dviejų vakcinacijos dozių, o ne, tarkime, iš vienos ar trijų?

– Atlikus klinikinius tyrimus paaiškėjo, kad viena vakcinos dozė apsaugo, bet labai trumpą laiką, todėl skiepijama dviem dozėmis – antroji tarsi užtvirtina imunitetą. Tai yra žinoma ir priimta praktika. Pavyzdžiui, vaikai įvairiomis vakcinomis skiepijami du ar net tris kartus. Gali būti, kad trečios dozės prirėks ir skiepijantis nuo koronaviruso, jei paaiškės, kad praėjus kuriam laikui apsauga nuo viruso silpsta. Panašiai skiepijames nuo erkinio encefalito. Iš pradžių gauname vieną vakcinos dozę, po mėnesio – kitą, po trejų metų dar vieną ir tada, priklausomai nuo paciento amžiaus, rekomenduojama skiepytis kas penkerius, trejus metus.

– Kodėl, nepaisant aprašytų pašalinių reakcijų ir įvairių sąmokslų teorijų, verta skiepytis vakcina nuo koronaviruso?

– Į klausimą atsakysiu klausimu: kiek ilgai mes dar norime taip, izoliuoti vieni nuo kitų, gyventi? Jei nesiskiepytume, galime taip pragyventi galbūt net penkiolika metų. Galime sakyti, kad visi imkime ir persirktume – tuomet nereikės skiepytis. Tačiau to persirgimo kaina – perkrautos ligoninės. Situacija gydymo įstaigose sudėtinga persirgus penkiems procentams Lie-

tuvos populiacijos, tai galime tik išivaizduoti, kas jose dėtusi, jei persirgtų 90 proc. gyventojų. Mirčių skaičius išaugtų, gydytojams tektų priimti sprendimus, ką gydyti, o ko ne. Tačiau kaip nuspręsti, kurio – jauno ar seno – žmogaus gyvybė vertesnė? Jei to nenorime, turime skiepytis.

– Lietuvoje pirmieji paskiepyti gydytojai, sveikatos įstaigų, mobiliųjų patikros punktų darbuotojai. Vėliau vakcinos pasiekė senelių globos namų gyventojus, šiandien registruotis skiepijams kviečiami visi, vyresni nei 65 metų amžiaus. Kada bus skiepijami likusieji gyventojai? Ar galioja koks nors amžiaus cenzas vakcinai?

– Prezidentas Gitanas Nausėda neseniai pranešė apie Europos šalių ambicingą planą paskubinti vakcinų kūrėjus ir paskiepyti visus likusius žmones iki vasaros pabaigos, rudens pradžios, tačiau šiuo metu vakcinų gamyba yra sulėtėjusi, nes žmonės metė pajėgumus naujų gamyklų statyboms ir technologinių įrenginių diegimui, kurie padėtų paspartinti vakcinų gamybos procesą. Kai vakcinos pagamins pakankamai, bus galima skiepyti visus, kurie turi daugiau nei 18 metų – toks yra amžiaus cenzas. Viskas dėl to, kad su jaunesniais nei 18 metų jaunuoliais nebuvo atlikta jokių klinikinių bandymų. Kaip ir su neščiomis moterimis. Taigi į šias kategorijas patenkantys asmenys vakcinos kol kas negaus.

– Ar galima manyti, kad vakcina buvo sukurta taip greitai dėl to, jog virusą mokslininkai galimai pažinojo anksčiau?

– Visą laiką sakiau, kad iki Naujų metų vakcinos tikrai nebus – netikėjau, kad taip greitai pasibaigs klinikiniai tyrimai, kad vakcina bus greitai užregistruota. Pasirodo, registraciją paspartino tarpinių klinikinių rezultatų teikimas vakciną registruojančioms agentūroms. Mat jose dirbantys ekspertai turi išnagrinėti ir išanalizuoti kiekvieno savanorio atvejį, jie žiūri, ar tikrai buvo sužiūrėti ir užregistruoti visi šalutiniai atvejai.

Žinant visą procesą, reikia pri-

Vilniaus universiteto Biotechnologijos instituto Imunologijos ir ląstelės biologijos skyriaus vedėja prof. dr. Aurelija Žvirblienė teigia, kad nors ir buvo sukurta rekordiškai greitai, COVID-19 vakcina yra visiškai saugi naudoti.

Nuotrauka iš asmeninio A. Žvirblienės albumo

pažinti, kad vakcina buvo sukurta ir pradėta naudoti per rekordiškai trumpą laiką. Viskas dėl to, kad tam buvo skirta beprotiškai daug pinigų, į procesą įsitraukė labai daug mokslininkų, farmacijos kompanijų. Niekada istorijoje nėra buvę, kad vakcinos kūrimui būtų buvę mestos tokios pajėgos.

Nepaisant greičio, vakcina yra visiškai saugi naudoti. Greitos reakcijos pamatuotos, kai kas gali pasireikšti per artimiausius dvejus ar trejus metus, tačiau mažai tikėtina, kad išliks dideli liekamieji reiškiniai. Gerai tai, kad RNR molekulė, esanti koronaviruso vakcinoje ir koduojanti viruso baltymą, yra labai greitai suyrinti. Patekusi į organizmą, ji išnyksta per porą dienų. Nėra taip, kad ji liktų žmogaus organizmo sistemoje ir joje cirkuliuotų. Todėl mažai tikėtina, kad po dvejų, trejų ar penkerių metų matysime kažkokį nepageidaujamą šalutinį poveikį, nes molekulė jau bus seniausiai suirusi.

– Ne tik COVID-19 vakcina sulaukia prieštarų vertinimų. Dalis visuomenės skeptiškai vertina ir kitas vakcinas. Kodėl vis dėlto skiepijimą reikėtų vertinti teigiamai ir jais naudotis?

– Dar prieš 100 metų buvo visiškai įprastas dalykas – vaikų mirtys nuo infekcinių ligų. Žmonės susigyveno su difterija, tymais, kokliušu, raupais, nors ir bandydavo išvengti susirgimų, ypač raupų, kurie jei nenumarindavo, palikdavo baisias žymes ant kūno. Pirmoji pasaulyje sukurta vakcina buvo būtent nuo raupų. Tai pirmoji infekcinė liga, kuri išnyko dėl to, kad visos šalys ėmė skiepyti. Raupų infekcijos šiandien gamtoje nebeaptinkama ir tai yra vakcinos nuopelnas. Štai jums ir atsakymas, kodėl verta ir reikia vakcinuotis.

COVID-19 vakcina buvo sukurta per rekordiškai trumpą laiką, tačiau nepaisant to, yra saugi naudoti.

laboratorija

Rita LIŽAITYTĖ
tel. (8 343) 53358
el. p. rita@suvalkietis.lt

Nenutiko nieko, ko nesitikėjo

Vos tik Lietuvą pasiekė COVID-19 vakcina, kartu su medikais buvo pradėti skiepyti ir mobiliųjų patikros punktų darbuotojai. Marijampolės mobiliųjų patikros punktą aptarnauja Marijampolės savivaldybės visuomenės sveikatos biuro (VSB) specialistai. Visai neseniai jie buvo paskiepyti pirma vakcinos doze ir kai kurie sutiko pasidalinti patirtimi bei išpūdziais apie šiuos skiepus.

Paskiepytos Marijampolės mobiliųjų patikros punktą aptarnaujančios Marijampolės savivaldybės visuomenės sveikatos biuro specialistės sakė, kad vakcina nepageidaujamų reiškinių nesukėlė – tik menką skausmą dūrio vietoje.

Maudė tik dūrio vietą

Marijampolės VSB specialistė, vykdanči visuomenės sveikatos stiprinimą, Evelina Martinkėnaitė, kuri šiuo metu dirba ir Marijampolės mobiliajame patikros punkte, „Suvalkiečiui“ sakė visiškai nesigailinti nusprendusi skiepytis.

– Skiepytis sutikau dėl šeimos ir savo pačios gerovės. Vakcinos dūris buvo labai neskausmingas ir jokių simptomų po jo neįėjau. Šiek tiek pamaudė dūrio vietą, bet labai trumpai ir tikrai nestipriai.

Tikiuosi, kad esant galimybei žmonės aktyviai skiepytis ir taip apsaugos ne tik save, bet ir kitus. Labai džiaugiuosi, kad ir mano močiutė pateko į prioritetinių asmenų sąrašą ir jau greitai taip pat bus paskiepyta, – patirtimi dalijosi specialistė.

Pirmiausiai galvojo apie kitus

Panašiai į skiepą reagavo ir Evelinos kolegės Neringos Janulionytės organizmas. Marijampolės VSB specialistė, šiuo metu

dirbanti Marijampolės mobiliajame patikros punkte, pasakojo, kad vakcina jokių netikėtų šalutinių simptomų jai nesukėlė.

– Pasiskiepijusi nesigailiu. Mano aplinkoje yra daug žmonių, sergančių lėtinėmis ligomis, tad nesinori elgtis neatsakingai ir būti ligos nešiojotoja. Žinoma, buvo daug klausimų prieš skiepijantis, tačiau galvojau pirmiau apie kitus, o tik tada apie save. Kai tik bus galimybė skiepytis,

raginu visus tai padaryti, – kalbėjo N. Janulionytė.

Artėjant skiepo dienai skaitė ir domėjosi

Pašalinių reiškinių COVID-19 vakcina nesukėlė ir Marijampolės VSB specialistei, vykdančiai visuomenės sveikatos stiprinimą, Agnei Berčiūnienei. Moteris sakė, kad prieš skiepijantis COVID-19 vakcina, ji pasidomėjo vakcinos sudėtimi, oficialiai skelbiamais

šalutiniais poveikiais ir veiksmingumu.

– Skaičiau tiesiog vedama smalsumo. Išsiaiškinus, kad vakcina yra visiškai saugi, skiepijantis nekirbėjo nė menkiausia abejonė „o gal nereikia“. Išties džiaugiausi, kad nors ir mažais žingsneliais, išgyvenę nelengvus metus, pagaliau brendame iš šios sudėtingos ligos gniaužtų. Po skiepo neįėjau jokio specifinio pašalinio poveikio, nebūdingo kitoms vakcinoms. Tiesiog jutau maudimą dūrio vietoje, lengvą galvos skausmą. Sekančią dieną buvo išlikęs tik vos juntamas rankos maudimas ją prigulus ar paspaudus. Tik tiek, – patirtimi dalijosi specialistė.

Ne tik medikai ligoninėse – mobiliųjų patikros punktų darbuotojai taip pat kasdien susiduria su virusu, todėl visi jie gavo galimybę pasiskiepyti.

Ričardo PASILIAUSKO nuotraukos

Senjorai skiepijasi noriai

Senjorai noriai registruojasi skiepytis, tačiau kol kas vakcinos visiems norintiems gali neužtekti.

Pirmas šimtas jau paskiepyti

Kalvarijos pirminės sveikatos priežiūros centro (PSPC) vyriausiosios gydytojos Ilonos Aleksienės teigimu, gydymo įstaiga, gavusi 360 COVID-19 vakcinos dozių, pirmiausiai paskiepijo medikus, globos namų darbuotojus ir gyventojus, socialinius darbuotojus, slaugos skyriaus darbuotojus ir pacientus, mobiliųjų punktą aptarnaujančią personalą. Apie 100 vakcinos dozių buvo skirta norą

skiepytis pareiškusiems senjorams.

– Tie, kurie gavo pirmą vakcinos dozę, antrąją bus paskiepyti vasario mėnesį. Eilėje yra dar apie 100 vyresnių nei 65 metų skiepytis norinčių pacientų, tačiau juos ir visus kitus norinčius galėsime paskiepyti tik tada, kai gausime naują vakcinos siuntą. Senjorų aktyvumas nemažas, iš tiesų, tikėjimės mažesnio susidomėjimo, todėl situacija džiugina. Visiems pabodo gyventi suvaržytiems, at-

skirtiems, todėl į vakciną žmonės žiūri kaip į išsigelbėjimą, ji teikia vilties, kad netrukus galėsime gyventi kaip anksčiau. Būtų džiugu, kad kuo daugiau pacientų taip galvotų ir pareiškėtų norą skiepytis, – situaciją apžvelgė Kalvarijos PSPC vyriausioji gydytoja.

Eilėje – apie 2 tūkst. senjorų

COVID-19 skiepus palankiai vertina ir Marijampolės savivaldybės senjorai. Marijampolės pirminės sveikatos priežiūros centro (PSPC) laikinai direktoriaus pareigines funkcijas atliekantis direktoriaus pavaduotojas Paulius Gradeckas sakė, kad eilėje skiepytis šiuo metu yra apie 1400 vyresnių nei 65 m. pacientų.

– Jei pridėtume šeimos klinikų sąrašus, iš viso suskaičiuotume apie 2 tūkst. pasiskiepyti norinčių senjorų. Deja, dar nesame paskiepiję nė vieno iš jų, nes dar nebaigę skiepyti socialinius darbuotojus ir vaistininkus. Senjorų susidomėjimas nemažas, tačiau gera pradžia – dar ne pusė darbo. Pirmieji norą skiepytis pareiškė tie, kurie skiepytis sutiktų

bet kokiu atveju. Laikui bėgant norinčiųjų skaičius mažės ir, kai turėsime pakankami vakcinos višiams, pacientams teks skambinti ir raginti ateiti pasiskiepyti. Žmonėms tiesiog trūksta informacijos apie skiepus, daug kas pasiduoda sąmokslų teorijoms, ima tikėti įvairiais mitais. Taip, šalutiniai

poveikiai egzistuoja, tačiau skiepo neigiami padariniai yra mažai tikėtini ir menki, palyginti su viruso sukeltomis problemomis. Plačioji visuomenės dalis skiepus dar turės palaukti, tačiau tie, kas jau dabar gali registruotis, turėtų naudotis proga, – mintimis dalijosi pašnekovas.

COVID-19 vakcina iš tiesų gali sukelti pašalinius poveikius, tačiau jie – trumpalaikiai ir nežymūs, palyginti su tuo, kokias problemas gali sukelti virusas, jei žmonės nesiskiepytų.

Ričardo PASILIAUSKO nuotraukos

Keliauti – vadinasi, gyventi

Rita LIŽAITYTĖ
tel. (8 343) 53358
el. p. rita@suwalkietis.lt

Karantinas paskatino pažinti Kiprą

Pasauliui tebegyvenant pandemijos ir karantino sąlygomis, išvykti į kitą miestą yra tikras nuotykis. Ką kalbėti apie kitą šalį, tačiau labai norint – viskas įmanoma.

Didelio noro keliauti ir pasišildyti saulėje vedama marijampolietė grožio ir mokymų studijos „E.M.M.A. Beauty Lab“ direktorė ir mokymų trenerė Emerita Pankė kartu su šeima visai neseniai viešėjo Kipro saloje. Pasak moters, lietuvišką cepelinų spalvos dangų, lietu, sniegą ir šaltį nors trumpam išmainyti į saulę ir jūrą sumanė jos sutuoktinis. Sutikusi su jo sumanymu moteris nė kiek nesigaili ir sako, jei ne karantinas ir pandemija, vargu ar būtų keliavusi į Kiprą, kuris ją netikėtai sužavėjo.

Emerita Pankė sako, kad Kipras ją netikėtai nustebino ir sužavėjo, todėl planuoja čia dar kada nors sugrįžti.

Kelionė – vyro dovana

E. Pankė pasakojo, kad apie išvyką į kokią nors saulėtą šalį ji svajojo visą rudenį. Mintys apie saulę ir jūrą dar labiau ramybės nedavė prasidėjus niūriam gruodžiui. Matyt, tai suprasdamas jos sutuoktinis per Kalėdas šeimai įteikė dovaną – kelionę į pasirinktą šalį. Pradėjusi rinktis kelionės kryptį Emerita su šeima daugiausia dėmesio skyrė įvairiems reikalavimams ir taisyklėms. Rinkosi tą šalį, į kurią atvykus nereikėtų karantinuotis, kurioje karantino taisyklės būtų bent kiek švelnesnės nei Lietuvoje.

– Daug kas dabar keliauja

į Dubajų, Tenerifę – apie šias kryptis svarstėme ir mes, tačiau Kipras nugalėjo dėl palyginti švelnių karantino taisyklių ir kainų. Situacija šalyje sudėtinga, kaip ir visur, tačiau ne tiek, kiek mūsų šalyje. Lauke kaukių dėvėti nebūtina, nebent pats nori. Veido apsaugos priemonės privaloma dėvėti tik uždaroje patalpose, pavyzdžiui, einant į parduotuves, prekybos centrus – visi jie ten veikia, kaip, beje, ir kavinės, tačiau prisėsti galima tik lauko terasose. Didžiausias sunkumas, nors, palyginti su kitose šalyse reikalaujama saviizoliacija, tik niekis, buvo koronaviruso tyrimas – į šalį buvo

įleidžiami tik neigiamą atsakymą turintys turistai. Visi mes gavome neigiamus rezultatus, todėl į Kiprą buvome įleisti be jokių problemų, – pasakojo E. Pankė.

Ėmė griežtinti taisykles

Emerita su vyru ir dviem atžalomis Kipre praleido 16 dienų. Sako planavę ten prabūti apie mėnesį, nes vaikai į mokyklas neina, darbai sustoję, o iškilusius neatidėliotinus reikalus juk galima tvarkyti internetu. Visgi viešnagė truko trumpiau, nei Emerita ir jos artimieji planavo. Viskas dėl to, kad Kipras ėmė griežtinti karantino taisykles.

– Galvodami, kad šalyje pabūsime ilgiau, apsistojome ne viešbutyje, o „hostelyje“, kuriame turėjome nuosavą virtuvėlę. Planavome patys gaminti maistą ir gyventi kaip namuose, tik su saule ir jūra už lango. Nuolat sekėme naujienas ir sužinojome, kad Kipras nusprendė neišleisti turistų iš Lietuvos dėl didelio sergamumo mūsų šalyje. Oro linijų bendrovės ėmė atšaukinėti skrydžius iš Kipro į Lietuvą ir atgal. Pagalvojome, kad jei šalyje užsibūsime ilgiau, gali būti, kad neturėsime kaip grįžti, todėl atostogas šiek tiek sutrumpinome, – patirtimi dalijosi pašnekovė.

Nepaisant to Emerita ir jos šeima į namus grįžo kupini išpuodžių ir gerų emocijų. Sako, vitaminų ir geros nuotaikos daugiausia pasikrovė iš saulės ir jūros, kuri Emeritą itin sužavėjo. Anot jos, Kipre ji tokia žydra, kaip kokioje Prancūzijos Rivjeroje.

(Nukelta į 11 psl.)

Apgavo... apgauti nenorėdamas

Pasidalijęs nuotrauka socialiniuose tinkluose su prierašu „Nepykit... Be kalnų aš niekaip...“ Audrius Raškauskas privertė apsigauti kelionių ištroškusius draugus ir bičiulius. Nuotrauka iš asmeninio albumo

Ne visiems, deja, pavyksta ir ne visi ryžtasi kur nors keliauti galiojant karantinui. Tuomet belieka tenkintis kelionių prisiminimais.

Kazlų Rūdos savivaldybės Bagotosios kaimo bendruomenės pirmininkas Audrius Raškauskas taip ir pasiūlė. Užplūdus nostalgijai kelionėms ir kalnams, Audrius socialiniame tinkle „Facebook“ pasidalijo vaizdais su pernai lankytais Tatrų kalnais Zakopanėje. Pridėjęs prierašą „Nepykit... Be kalnų aš niekaip...“ iškrėtė nedidelį pokštą – draugai, giminės ir artimieji pamanė, kad Audrius kalnuose vieši šiuo metu.

Vyras sakė, kad ketinimų ką nors apgauti neturėjo. Jis tikino, kad tiesiog mėgstantis nuotraukomis dalintis ne esamuoju laiku, o tada, kada atsiranda įkvėpimas ir noras. Taip nutiko ir su nuotraukomis iš Zakopanės. Pernai lankydamas kalnus tiesiog neturėjo noro ir įkvėpimo dalintis kelionės išpuodžiais, tačiau jo atsirado dabar,

kai išvykti tapo sudėtinga.

– Žmonės ėmė skambinti ir priekaištauti, kodėl išvykau vienas, be jų. Teko teisintis ir aiškintis, kad viskas vyko pernai, ir žadėti, kad kai planuosiu kokią nors išvyką, pranešiu. O planų iš tiesų yra nemažai ir dauguma jų susiję su kalnais. Turiu jiems nepaaiškinamą trauką. Jūra gerai, bet kalnai – dar geriau. Esu buvęs kalnuose Gruzijoje, tačiau dažniausiai lankausi Tatruose. Jie arčiausiai mūsų Lietuvos, ilgai neužtrunka nuvykti. Ant slidžių kažkada gyvenime esu stovėjęs, tačiau į kalnus važiuoju ne slidinėti. Man pakanka būti šalia jų, pasikelti į kokią nors viršūnę, pavaikštinėti. Tokiu tikslu pernai Zakopanėje ir viešėjau. Vos tik viskas atsilaisvins, ko gero, Tatrai bus pirma kelionės kryptis. Dar labai norėčiau sugrįžti į Gruziją, tačiau kol kas apie tokią tolimą šalį nelabai drįstu svajoti, – pasakojo A. Raškauskas.

Namo – tik su neigiamu testu ir izoliacija

Nuo pirmadienio į Lietuvą atvykus iš kone visų šalių privaloma turėti neigiamą COVID-19 testą ir saviizoliuotis.

Pagal Europos ligų prevencijos ir kontrolės centro (ECDC) žemėlapi reikalavimai netaikomi atvykstantiems iš Graikijos, Suomijos ir dalies Norvegijos.

Iš viso paveiktų šalių sąrašė, kurį skelbia Nacionalinis visuomenės sveikatos centras, yra apie 200 valstybių. Į jį pateko bene visos Europos valstybės, tarp kurių – Latvija, Lenkija, Baltarusija, Rusija. O Airija, Danija, Jungtinė Karalystė, Nyderlandai, Brazilija,

Izraelis ir Pietų Afrikos Respublika išskirtos kaip šalys, kur nustatytas naujų COVID-19 viruso mutacijų plitimas.

Atsižvelgiant į tai, nuo pirmadienio visiems keliautojams, atvykusiems iš minėtų valstybių, reikia turėti neigiamą COVID-19 testo rezultatą, atliktą 48 val. iki atvykimo, arba atlikti tyrimą atvykus į Lietuvą ir izoliuotis 14 dienų su galimybe susitruptinti izoliaciją, jei dešimtą dieną bus atliktas koronaviruso tyrimas ir gautas neigiamas jo rezultatas.

„Suwalkiečio“ informacija

Svečių namuose, kur buvo apsistojusi Emeritos šeima, gyvena dar trys lietuvių šeimos, kurios taip pat planavo šalyje pabūti ilgiau.

Nuotraukos iš asmeninio E. Pankės albumo

SFAUDOS,
RADIO IR
TELEVIZIJOS
RĖMIMO
FONDAS

Neatrasta kultūra

Nijolė LINIONIENĖ
tel. (8 343) 50853
el. p. nijole@suvalkietis.lt

• Istorijos be datų •

...O dingo tas laikas, pražuvo,
Nubėgo kaip Jūrė vanduo...
Kur šokom jauni, kur
dainavom –
Beliko pražilęs akmuo...

Vis grįžtant į pradžią: ar dar prisimename istoriją, vardus?

Taip 1979 metais rašė Jūrės kaimo poetė Domicelė Draugelytė-Stankevičienė. Gera patirti, kad žmonės, net ir jauni, dar domisi tuo, kas senais laikais vyko: savo krašto, gimtinės istorija, vietovardžiais ir protėvių likimais... Jie tik iš pasakojimų, prisiminimų gali susikurti buvusio pasaulio vaizdą. Žmogus auga, tobulėja, semiasi žinių ir patirties, keičiasi ir jo požiūris į gyvenimą... Sulaukus brandaus amžiaus, dažnai prisiminimų keliai veda į tėviškę, į gimtinę, atgal prie savo šaknų, artimųjų, kaimynų, bendramokslų, savo numintų takų, upeliuko kranto, girios kampelio – prie tik mums žinomų mėlynžiedžių žibučių plotelio pelkutės pakrašty. Žmogus vis grįžta į savo pradžią...

Viskas turi savo vardus. O kas jaunam žmogui pasakys, kaip vadinosi viena ar kita vieta tame kaime, miestelyje, kuriame jis dabar gyvena? Juk tų, kurie viską žinojo, jau seniai nėra... Mąstančiai asmenybei nerimą kelia valstybės pamato – lietuvių tautinės savimonės, jos kultūrinio identiteto – būklė, nacionalinio patriotiškumo ir orumo stygius. Dabar nuoširdžiai džiaugiuosi, jog mūsų mokytojas Antanas Enčius (su juo atsisveikinome 2016 m. pavasarį) skatino moksleivius domėtis savo gimtinės istorija, lankyti garbaus amžiaus senolius, rinkti vietovardžius. Jau iškeliavo Amžinybėn Jūrės kaimo senbuviai, kurių pasakojimai – tikras lobis XXI amžiaus žmonėms.

Iš istorijos

Jūrės kaimas prisišliejęs prie Kazlų Rūdos miesto šiaurės vakarų dalies. Juos dabar skiria gal mažiau nei kilometro atstumas. XX a. žmonės pranašiskai kalbėjo, jog ateis laikas, kai Jūrės kaimas susilies su Kazlų Rūda. Jis buvo išsidėstęs abiejuose Jūrės upelio krantuose. Atsiradus kariniam daliniui ir iškeldinus žmones, buvo sparčiai

statomi namai pietrytinėje dalyje, o dabar naujakuriai stato namus ir kitoje Jūrės upelio pusėje abipus kelio į Višakio Rūdą. Iš pietų į šiaurę veda kelias į Višakio Rūdą, o iš šiaurės rytų į pietvakarius, beveik lygiagrečiai Jūrės upei, eina vieškelis, kuris jungia Kazliškių ir Kazlų kaimus. Jūrės upė, kaip ir Judrė (ši teka per Višakio Rūdą), išteka iš didelės Ežerėlio pelkės. Vanduo skaidrus, šaltas, nes teka per miškus, švarus – dar pagaunama vėžių. Kaimo šiaurės rytinėje dalyje pastatyta užtvanka, prie vandens telkinio vasarą poilsiauja ne tik šio kaimo, bet ir Kazlų Rūdos žmonės. Reikalinga tai kaimui, nes šiame krašte nėra nei ežerų, nei plačių upių, tačiau Jūrės upelis, nuo užtvankos tekėdamas į vakarus, nuseko. O kažkada čia buvo daug pelkių ir upelių. Ir dabar žemesnėje girios vietoje pavasariais teka upeliukai, matyti jų krantai. Deja, baigiantis pavasariui jie išdžiūsta. Prieš daug tūkstančių metų buvo susidaręs didžiulis ledyno užtvanktas ežeras, suformavęs lygų, lengvai banguotą Sūdovos reljefą. Į šį ežerą tekėjo upės, sunėsusios daug smėlio. Tai jų dėka susidarė dideli Kazlų Rūdos smėlynai. Iš čia ir kilo Jūrės vardas (buvo sakoma ir Jūros kaimas, dainose minimos „jūrelės marelės“). Derlingesnė žemė prie upelių, pelkėtų vietų, čia daugiausia būdavo ganyklų ir šienaujimų plotų.

Kada išsikūrė kaimas, dabar niekas nepasakys – manoma, jog XVIII a., kai į dabartinį Kazlų kaimą iš Mozūrijos krašto atsikėlė Kazlų šeima ir pelkėtose vietose atrado geležies rūdos. Ji buvo perdirbama ir Jūrės kaime, netoli dabartinio tilto, čia anksčiau dar būdavo randama geležies gurvulių. „O toliau, prie upės tilto, gal prieš porą šimtų metų, *pečių, faleriku* vadintą, geležiai lydyt kūrėno“, – 1976 metais rašė D. Draugelytė-Stankevičienė.

Pusiaukelėje tarp Kazlų Rūdos ir Jūrės buvusį mišką, kuriame prie kelio buvo pastatyti du daugiabučiai, Jūrės kaimo gyventojai vadino Šalnyne.

Ričardo PASILIAUSKO nuotraukos

1909 m. Jūrėje vokiečiai F. Torkleris pastatė pramoninę lentpjūvę. 1912-aisiais lentpjūvė buvo išnuomota O. Petrikanskiui, 1920 m. ją nupirko broliai Jeselis ir Saliamonas Solskiai ir jų svainis Ch. Broidas. Po Pirmojo pasaulinio karo šalia lentpjūvės buvo pastatytas malūnas, milo vėlykla ir aliejaus spaudykla, tačiau daugiausia pelno davė lentpjūvė. Čia buvo du medienos pjovimo pastatai, mašinų skyrius, katilinė, keturi sandėliai, džiovykla, kalvė ir valgykla. Savininkams priklausė 2300 metrų ilgio geležinkelis. Buvo kinkomi arkliai, kurie bėgiais traukdavo nedidelius vagonėlius, pakrautus lentomis ar pabėgiais. Metinė įmonės apyvarta sudarė 3 milijonus litų. Žaliavos buvo vežamos iš aplinkinių miškų, o produkcija realizuojama Lietuvoje ir Vokietijoje. Iki 1940 m. įmonėje dirbo apie 30 nuolatinių ir apie 30 sezoninių darbininkų. Nuolatiniai – Jūrės kaimo mažžemiai ir bežemiai valstiečiai (jiems už dieną buvo mokami 3 litai), o sezoniniai – Kazlų Rūdos miestelio gyventojai (jie gaudavo už dieną 1,5 lito). Darbo diena iki Pirmojo pasaulinio karo tru-

ko 14 valandų, o iki 1940 metų – 8 valandas. 1940 m. pradžioje nuolatiniai darbininkai už dieną gaudavo jau 7 litus, sezoniniai – 5. Dauguma jų nebuvo baigę pradžios mokyklos. Daugumą sudarė lietuviai, mažumą – žydai. Iš darbininkų atlyginimo kiekvieną mėnesį išskaičiuodavo po 2 litus (litą – į ligonių kasą, o kitą – Darbo rūmams). Iš ligonių kasos buvo mokamos nedarbingumo pašalpos, o Darbo rūmai surinktus pinigų skyrė bedarbių šelpimui.

1934 metais lentpjūvėje įsikūrė Krikščionių demokratų sąjunga. Ji ruošdavo išvykas, vakarus, šventes. Didžiąją laisvalaikio dalį darbininkai praleisdavo dirbdami savo žemės sklypelius. Beveik ramiai tekėjo gyvenimas Jūrės kaime iki pat 1940-ųjų, išskyrus 1926 m. gegužės mėnesį vykusį darbininkų streiką, reikalaujant pakelti atlyginimus ir įdarbinti sezoninius darbininkus. 1940 m. spalio mėnesį įmonė buvo nacionalizuota. Antrojo pasaulinio karo metu įmonė priklausė vokiečių bendrovei „Fon Bal“. Ji planavo pastatyti netoli Kazlų Rūdos geležinkelio stoties įmonę, kuri gamintų skydinių namų blokus Vokietijai. Okupacijos metais lentpjūvė gamino obliuotą ir „kreizuotą“ produkciją fronto reikalams. Įvestos maisto kortelės. Įmonės teritorijoje pastatyti barakai, juose gyveno karo belaisviai, čigonai su šeimomis. Moterys su vaikais lankydavosi Kazlų, Kazliškių, Marackų kaimuose, vietiniai valstiečiai sušeldavo maistui.

Pokario metai, XX a. pabaiga ir XXI a. pradžia – ne tokia tolma istorija ir labiau žinoma mums. Dar reikėtų paminėti, jog kultūriname kaimo ir įmonės gyvenime, kaip ir dabar bendruomenės renginiuose, didelį vaidmenį vaidino biblioteka: jos vedėjos Julija Ardzijauskienė, o vėliau Birutė Ramanauskienė,

su mokytoja Onute Ambrasiene organizuodavo renginius įvairaus amžiaus žmonėms.

Jūrės kaimo vietovardžiai

Norėčiau priminti, ypač dabartiniam Jūrės kaimo gyventojams, nes senbuvių jau nedaug (nepainiokite kaimo su Jūrės miesteliu, per kurį eina geležinkelis ir važiuoja traukiniai), kaip vadinosi šio krašto pelkėtos pievos, upeliukai, alksnynai, raistai, kalneliai, miško ploteliai... Vardai užrašyti 1971–1972 metais šio straipsnio autorės iš pateiktųjų Antanuko Andriušio (dėl krikščionių klaidos du sūnūs buvo pakrikštyti vienodais vardais, tad buvo ir Antanas), Danutės Pliskaitienės, Domicelės Stankevičienės ir Onos Adomavičienės.

Jūrės kaimo vardas kilęs nuo vandenvardžio *Jūrės* upė, o šis – nuo žodžio *jūra*.

Rūdynė – upelis, ištekančias iš miško pietrytiniame kaimo pakraštyje, teka pro Čibirkių (čia jis užtvanktas), Greifenbergerių, Albinos Ledaitės sodybas, įteka į Jūrę.

Rūdbalė – ištekejusi iš Rūškynyno pelkutės šiaurės vakarų dalyje, bėgo pro Ališauskų sodybą, numeliuotas, įtekėjo į Jūrę.

Rūškynynas – pelkėtas, apaugusi krūmais, vakariniame kaimo pakraštyje. Čia augo daug rūgštynių, kaimo gyventojai sakydavo „rūškynas“.

Palatkės – pelkėtas alksnynas prie Rūdynės upelio dabartinėje Sodžiaus gatvėje, prie buvusios A. Andriušio sodybos.

Pempynė – pelkėta pieva tarp miškų rytinėje kaimo dalyje prie Marackų kaimo. Anksčiau pavasariais į ją atskridavo pempiai.

Pasodgiris – balos, pelkėtos pievos, apaugusios krūmais, rytinėje kaimo dalyje.

(Nukelta į 10 psl.)

Jūrės kaimo vardas kilęs nuo netoliese tekančios Jūrės upės pavadinimo.

Vis grįžtant į pradžią: ar dar prisimename istoriją, vardus?

Manoma, kad Jūrės kaimas buvo įkurtas dar XVIII a.

Ričardo PASILIAUSKO nuotraukos

(Atkelta iš 9 psl.)

Balaitė (balaitės) – žemas, pelkėtas miško pakraštys vakarinėje kaimo dalyje, kairėje įmonės pusėje, alksnynas.

Skaliskas – apaugęs krūmais ir medžiais vakarinėje kaimo dalyje prie Kazlų kaimo esantis raistas.

Zagalnykas – apaugęs medžiais ir krūmais pietinėje dalyje, prie Miško gatvės esantis kalnelis, kurio viduryje buvo pievelė, pavasariais čia augo briedžiukai, o birželį – žemuogės.

Rezgirė – raistas šalia kelio link Višakio Rūdos.

Skalkabrastė – pelkė vakarinėje kaimo dalyje, pamiškėje, viduryje jos buvo eglynas.

Brazamoskas – apaugęs eglėmis ir pušimis kalnelis prie pat Jūrės upės, vakarinėje dalyje.

Aleksaičio pušynėlis – smėlio kalnelis su pušimis rytinėje kaimo dalyje prie Pempynės, netoli buvo Aleksaičio sodyba.

Martinkalnis – riešutynas šiauriniame kaimo pakraštyje, augo lazdynai.

Smalinetis – apaugęs pušimis kalnelis rytiniame kaimo pakraštyje, miške. Kalbėjo, jog čia virdavo

smalą (degutą).

Barsukynė – pelkėtas miškas šiaurinėje dalyje prie Kazliškių kaimo, dabar čia užtventkas Jūrės upelis.

Šalnynė – miškas, kuris yra pusiaukelėje tarp Kazlų Rūdos ir Jūrės, kairėje kelio pusėje, dabar šioje vietoje stovi du daugiabučiai. Vietra kiek aukštesnė, smėlėta, auga pušys. Dabar ją (kadangi tai jau paskutiniai du Vytauto gatvės namai) juokais vadina Igarka. Ar ne gražiau būtų Šalnynė?

Teligrafas – kalnelis už buvusios Jūrės kaimo mokyklos, dabar

bendruomenės namų, anksčiau ant jo stovėjo Stankevičių sodyba, dabar gyvena kiti žmonės.

Alavizna – pelkėtas miškas, kuriame augo eglės, alksniai, krūmai, šalia buvusios Poderių sodybos už tilto kairėje pusėje, link Višakio Rūdos.

Didžbalė – pelkė už tilto per Jūrę kairėje pusėje, prie Poderių sodybos.

Sausplynė – aukštapelkė už buvusios Ališauskų sodybos, šiaurės vakaruose. Čia buvo daug bruknių, mėlynių.

Raudonplynė – žemapelkė, spanguolynai už Ališauskynės į vakarų pusę link Kazlų kaimo. Manoma, jog taip pavadinta todėl, kad rudenį ji nusidažo raudonai nuo spanguolių...

Riestukė – miškas prie Marackų kaimo, netoli Slavinskių sodybos.

...Dabar Jūrės kaimas vėl plečiasi, puošiasi gražiomis šiuolaikiškomis sodybomis. Gal jau ir pelkės išnyko, pamiškės iškirstos, upeliai nusaustinti, tačiau negi užmarštin nukeliaus gražūs jų vardai?

Saulė BERŽINYTĖ

Pelkėtas miškas prie Kazliškių kaimo buvo vadinamas Barsukyne. Dabar čia užtventkas Jūrės upelis.

– Sugedo šeimos automobilis. Jis ryte lengvai užsivedavo, tačiau nuvažiavus keletą kilometrų išilęs variklis imdavo trūkti ir vėliau visiškai užgesdavo. Atidaviau automobilį remontuoti į autoservisą. Už remontą sumokėjau keletą šimtų eurų. Savaitę automobilis dirbo gerai, tačiau vėliau atsirado tokie patys variklio darbo trūkumai, kurie buvo iki remonto. Autoserviso vadybininko paprašiau, kad neatlygintinai pašalintų atsinaujinusį gedimą arba grąžintų už remontą sumokėtus pinigus. Vadybininkas nesutiko nė su vienu iš variantų.

– Rangovo atliekamų darbų kokybė privalo atitikti rangos sutarties sąlygas, o jeigu sutartyje kokybės sąlygos nenustatytos, – įprastai tokios rūšies darbams keliamas reikalavimus.

Remiantis CK 6.665 straipsnio 1 dalimi, jeigu darbai atlikti nukrypstant nuo sutarties sąlygų, dėl kurių darbų rezultatas negali būti naudojamas pagal sutartyje nurodytą paskirtį arba pablogėja jo naudojimo galimybės (sąlygos), užsakovas savo pasirinkimu turi teisę, jei įstatymas ar sutartis nenustato ko kita, reikalauti iš rangovo: 1) neatlygintinai pašalinti trūkumus per protinę terminą; 2) atitinkamai sumažinti darbų kainą; 3) atlyginti trūkumų šalinimo išlaidas, jeigu užsakovo teisė pašalinti trūkumus buvo nustatyta rangos sutartyje. Rangovas vietoj trūkumų pašalinimo turi

teisę neatlygintinai atlikti darbą iš naujo ir atlyginti užsakovui dėl sutarties įvykdymo termino praleidimo padarytus nuostolius. Jeigu rangovas sutarties pažeidimų ar kitokių trūkumų per protinę terminą nepašalina arba trūkumai yra esminiai ir nepašalinami, užsakovas turi teisę nutraukti sutartį ir reikalauti atlyginti nuostolius.

CK XXXIII skyriaus antrojo skirsnio „Vartojimo ranga“ normos nustato, kad rangovas iki sutarties sudarymo privalo suteikti užsakovui būtina ir teisingą informaciją apie siūlomus darbus, jų rūšis, kainą, apmokėjimo formą, taip pat, jeigu užsakovas paprašo, kitus su sutartimi ir atliekamu darbu susijusius duomenis. Jeigu pagal atliekamų darbų pobūdį tai yra reikšminga, rangovas privalo nurodyti užsakovui konkretų asmenį, kuris atliks sutartyje nurodytą darbą.

Tais atvejais, kai automobilio valdytojas (vartotojas) užsakymo paraiškoje nurodo konkrečius pageidavimus (pvz., pakeisti tepalus), techninį aptarnavimą ir remontą atliekančio asmens (verslininko) pareiga suteikti būtina, teisingą, išsamią ir neklaidinančią informaciją yra siauresnė, jos turinį pirmiausiai sudaro informacijos, susijusios su nurodyto pageidavimo vykdymu, suteikimas vartotojui.

Tuo tarpu kai automobilio valdytojas (vartotojas) užsakymo paraiškoje nenurodo konkrečių pageidavimų, o tik automobilio ar

Teisė žinoti

Šioje rubrikoje publikuojame advokatų kontoroje „Erikas Rugienius ir partneriai“ dirbančio advokato padėjėjo Virginijaus RAŽUKO parengtus atsakymus į skaitytojų klausimus. Jums rūpimus klausimus teisininkui galite pateikti telefonais: 50855, 8 617 39990, elektroniniu paštu loreta@suvalkietis.lt arba atnešti į „Suvalkiečio“ redakciją (Ūkininkų g. 6).

atskirų jo agregatų veikimo problemą (pvz. klausimo autoriaus atveju buvo nurodyta, kad trūktuoja variklis), techninį aptarnavimą ir remontą atliekančio asmens (verslininko) pareigos suteikti vartotojui būtina, teisingą, išsamią ir neklaidinančią informaciją apimtis yra platesnė.

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus kolegija 2020 m. gruodžio 17 d. nutartyje suformulavo tokią teisės aiškinimo taisyklę: tais atvejais, kai, atlikus automobilio remontą, pašalinama automobilio valdytojo (vartotojo) užpildytoje užsakymo paraiškoje nurodyta automobilio ar atskirų jo agregatų veikimo problema, tačiau nepaėjus protiniam terminui po remonto darbų atlikimo ta pati problema atsinaujina ir dėl to rangos darbų rezultatas tampa netinkamas naudoti pagal paskirtį (išskyrus atvejus, kai vartotojas, informuotas apie nustatytoms automobilio ar atskirų jo agregatų veikimo problemas priežastims pašalinti reikalingus papildomus remonto darbus, visų ar dalies jų atsisakė), preziumuojama:

1.1. kad užsakymo paraiškoje nurodytos automobilio ar atskirų jo agregatų veikimo problemos šalinimo darbai buvo atlikti netinkamai; ir (arba)

1.2. kad atliekant užsakymo paraiškoje nurodytos automobilio ar atskirų jo agregatų veikimo problemos šalinimo darbus jau egzistavo kitos priežastys, dėl kurių ta pati problema atsinaujina (pasikartojimo) nepaėjus protiniam terminui po remonto darbų atlikimo, ir kad šias priežastis buvo galima nustatyti panaudojant vidutinio (standartinio) lygio diagnostikos metodus.

Tokiu atveju rangovas (verslininkas), gindamasis nuo varto-

tojo pretenzijos ar ieškinio, turi paneigti 1.1 punkte nurodytą prezumpciją ir:

2.1. paneigti vieną iš 1.2 punkte nurodytų prezumpcijų; arba

2.2. įrodyti, kad jis tinkamai informavo vartotoją apie 1.2 punkte nurodytas kitas priežastis, dėl kurių ta pati problema atsinaujina (pasikartojimo) per protinę terminą po remonto darbų atlikimo, ir šioms priežastims pašalinti reikalingus papildomus remonto darbus.

Rangovui (verslininkui) nepaneigus 1.1 punkte nurodytos prezumpcijos, laikytina, kad remonto darbai atlikti netinkamai, todėl taikytini jau minėtame CK 6.665 straipsnyje nustatyti vartotojo teisių gynimo būdai. Rangovui (verslininkui) paneigus 1.1 punkte nurodytą prezumpciją, tačiau nepaneigus nė vienos iš 1.2 punkte nurodytų prezumpcijų arba neįrodžius 2.2 punkte nurodytų aplinkybių, laikytina, kad vartotojui nebuvo tinkamai atskleista būtina, teisinga, išsami ir neklaidinanti informacija, todėl taikytini CK 6.2286 straipsnio 5 dalyje ir 6.674 straipsnyje nustatyti vartotojo teisių gynimo būdai (verslininkas, neįvykdęs arba netinkamai įvykdęs pareigą suteikti informaciją vartotojui, turi atlyginti dėl to vartotojo patirtus nuostolius).

Virginijus RAŽUKAS,
advokato padėjėjas

• Po turgų pasižvalgius •

Ūkininkai laukia pirkėjų

Žiemą į turgų žmonės neskuba iš pat ankstyvo ryto. Įdienojus ir prekyvietėje daugiau susirenka, ir prekes apžiūrėti šviesoje patogiau. Nemiega tik ūkininkai. Jie į prekyvietę susirenka anksti, bet nuolatinių pirkėjų nelabai turi kuo pradžiuginti.

Autorės nuotrauka

Marija BURBIENĖ

Miestiečiai, prieš karantiną be vargo grūdų nusipirkdavę prekyvietėje prie Naftos bazės, po švenčių nustebo čia jų neberadę. Paklaustas, kodėl į turgų neatsivežė grūdų, daržovėmis prekiaujantis ūkininkas paaiškino: „Savivaldybės darbuotojos, išduodamos leidimus prekybai, perspėjo, kad neprekiuotume grūdais. Girdi, tai ne maisto produktai, kuriais prekiauti nedraudžiama. Bet juk yra žmonių, kurie patys ir duoną kepa, ir rugius perka“, – dėl tokio draudimo teisingumo abejoja žmogus.

„Tikrai gaila ir prekyautojų, ir pirkėjų, kad taip siaurai pasižiūrėta skelbiant karantino sąlygas, – paprašytas pakomentuoti situaciją sako Marijampolės savivaldybės administracijos Viešosios tvarkos skyriaus vedėjas Paulius Čeponas. – Turgavietėse ir laikinosiose prekybos vietose Vyriausybės sprendimu uždrausta prekiauti viskuo, išskyrus maisto produktus, o grūdai pagal veterinarijos tarnybos įsakymą priskiriami pašarams“, – paaiškina jis.

Vedėjas neabejoja, kad pasibaigus karantinui ar pasikeitus jo sąlygoms grūdais bus galima prekiauti, nes „grūdai priskiriami pirminei žemės ūkio produkcijai, o ji laikinose prekybos vietose galima“.

Vos trejetas ūkininkų prekyvietėje prie Naftos bazės anksti ryte siūlė nusipirkti bulvių, už kurių kilogramą prašė 40 ct, kopūstų – 50 ct, morkų – 70 ct, burokėlių – 40 ct, svogūnų – 60 ct, vasarinių česnakų – 5–10 Eur, obuolių – 1 Eur. 10 kiaušinių kainavo 2 Eur, pusė litro medaus – 4 Eur.

Prie žieminių orų ir įvairiausių draudimų prisitaikę prekyautojai, už vietą susimokėję 5,2 Eur, šeštadienį kantriai laukė pirkėjų aikštelėje prie „Norfos“ prekybos centro. Kiek įmanoma, laikydami atstumo, apie kurio būtinumą perspėjo prie automobilių priklijuoti lapeliai, žmonės rinkosi daržoves, mėsą, žuvį, pieno produktus. Buvo ir lietuviškos, ir

gruziniškos duonos, saldumynų, sulčių, medaus, lietuviškų ir egzotiškų vaisių.

Šviežios kiaulienos nugarinės kilogramas kainavo 5,4–6 Eur, mentės – 4,3 Eur, pomentės – 4,8 Eur, kumpio – 4,5–5,5 Eur, šoninės – 4,9 Eur, stuburo kaulų – 1,2 Eur, faršo – 3,9 Eur. Už kilogramą sūdytų lašinių prašė 6,9 Eur, nugarinės – 7,9 Eur. Šalta rūkytos šoninės kilogramas kainavo 6,5–8,5 Eur, nugarinės ir kumpio – po 7,9–8,9 Eur, mentės – 7,55 Eur, filė – 9,5 Eur, skilandžio – 10,9 Eur.

Vištos kilogramas kainavo 3,8 Eur, tiek pat sparnelių – 2,1 Eur, ketvirčių – 2,3 Eur, filė – 5 Eur. Už rūkyto viščiuko kilogramą prašė 5,85 Eur.

Kilogramas šviežių lydekų kainavo 4,5 Eur, upėtakių – 6 Eur, plačiakakčių – 5,2 Eur, starkingų – 7 Eur, tiek pat šaldytų jūros lydekų – 4,9 Eur. Karštai rūkytų jūros lydekų kilogramą pardavinėjo po 4,8 Eur, ešerių – po 7,5 Eur, paprastųjų žiobrių – po 6,5 Eur, dėmėtųjų slapukų – po 8,4 Eur, upėtakių ir šamų – po 10,5 Eur, karšio išklotinių – po 4,9 Eur, skumbrių išklotinių ir suktinukų – po 6,4 Eur, silkių su galvomis – po 3,2 Eur.

Pienininkai už litrą pieno prašė 70 ct, kilogramą varškės – 4 Eur, tiek pat sūrių – 5,5–6 Eur.

Dešimtis vištos kiaušinių kainavo 2,3 Eur, pusė litro medaus – 4 Eur, indelis krienių – 2 Eur, 5 l obuolių ir moliūgų sulčių pakuotė – 6 Eur, 0,5 l šalta spaustų linų sėmenų aliejus – 4 Eur.

Bulvių kilogramą pardavinėjo po 30 ct, morkų – po 40 Eur, svogūnų – po 50 ct, žeminių česnakų – po 2–4 Eur, žirnių – po 1 Eur, burokėlių – po 40 ct (virtų kilogramas – euras), kopūstų – po 40 ct (raugintų kilogramas – 1,5 Eur). Kibirėlis raugintų kopūstų su burokėliais – 4 Eur. Už kilogramą lietuviškų obuolių prašė 0,5–1 Eur, ispaniškų mandarinų, apelsinų, citrinų, greipfrutų – po 2 Eur, už mangą – 3,5, granatą – 3 Eur. Lazdyno ir graikinių riešutų kilogramas kainavo po 3,5 Eur.

Marijampolės ligoninė veršlininkų dėka apsirūpinusi pačia reikalingiausia įranga

(Atkelta iš 5 psl.)

Taip pat buvo atvežtos dar aštuonios didelės tėkmės deguonies terapijos sistemos su integruotu tėkmės generatoriumi. Nuo šiol ligoninė jau turi 20 tokių sistemų. „Ši įranga užpildys gyvybiškai svarbią deguonies terapijos grandį COVID-19 pacientams tarp įprastos deguonies terapijos ir dirbtinės plaučių ventiliacijos, – sakė ligoninės vadovas. – Laiku skiriant didelės tėkmės deguonies terapiją yra didesnė nei 50 proc. tikimybė išvengti paciento intubacijos ir dirbtinės plaučių ventiliacijos.“

Padėka geradariams

Marijampolės ligoninės direktorius dar kartą dėkojo verslui, organizacijoms, pavieniems asmenims, kurie padėjo, kad ligoninėje būtų visa reikalinga įranga gydyti sunkiai sergančius pacientus, kad gydytojai turėtų galimybes išgelbėti gyvybes. Padėkos dar kartą nuskambėjo „Mantingos“ labdaros ir paramos fondui, labdaros ir paramos fondui „Juodeliai & Co“, uždarsioms akcinėms bendrovėms „Stevila“, „Sume da langai“, „Statybos ritmas“, „Kalstata“, „Fatalitas“, „Ipukis“, „Grigeo“, „Transportas Lt“, „Vernitas“, „Mavista“, „Kelranga“, „Gulbelė“, koncernui „ALGA“, „Iceco“ firminėms parduotuvėms, Marijampolės „Rotary“ klubui, Marijampolės apskrities „Lions“ klubui, organizacijai „Stiprūs kar-

tu“. Už pagalbą ligoninei parsivežant medicinos priemones M. Česna padėkojo bendrovėms „Morita“ ir „Mantinga“. Šių bendrovių vilkikai ligoninei pargabeno vienkartinį asmens apsaugos priemonių iš Kauno, kurias skyrė Sveikatos apsaugos ministerijos Ekstremalių sveikatai situacijų centras.

Norima grįžti į įprastinį ligoninės darbą

Pasak M. Česnos, iš viso per mėnesį, kai startavo Marijampolės ligoninės „Padėk COVID-19“ paramos fondas, nupirkta įrangos už daugiau kaip 330 tūkstančių eurų. Paklaustas, ko dar labai reikėtų Marijampolės gydymo įstaigai, gydant sunkius ligonius, M. Česna sakė, kad pagal galimybes dabar visą reikiamą įrangą ligoninė turi. Aišku, jos niekada nebūna per daug.

„Turime ir planų ateičiai. Didžiausias iš jų, kad ligoninė grįžtų prie įprastinio darbo“, – sakė M. Česna. Direktorius užsiminė, kad su Kauno klinikomis bus tariamasi dėl galimybės mažinti COVID-19

Neseniai į Marijampolės ligoninę atkeliavo itin reikalinga rūko dezinfekcinė sistema.

Ričardo PASILIAUSKO nuotrauka

lovų skaičių, nes susirgimų šia liga mažėja. Tada COVID-19 skyriuje dirbantys medikai galės grįžti į savo ankstesnes darbo vietas. Nuo vasario 2-osios planuojama atnaujinti planines nesudėtingas chirurgijos ir traumatologijos operacijas.

Kas antrą dieną Marijampolėje pradeda dirbti ir mobilusis patikros punktas, nes nebėra tokio didelio tyrimų poreikio. Be to, mobiliame punkte dirbusios medikės labai reikalingos Pirminiam sveikatos priežiūros centrui, ant kurio pečių dabar gula gyventojų vakcinacija.

Karantinas paskatino pažinti Kiprą

Vykti į Kiprą E. Pankė ir jos artimieji pasirinko įvertinę karantino taisykles ir paslaugų kainas.

(Atkelta iš 8 psl.)

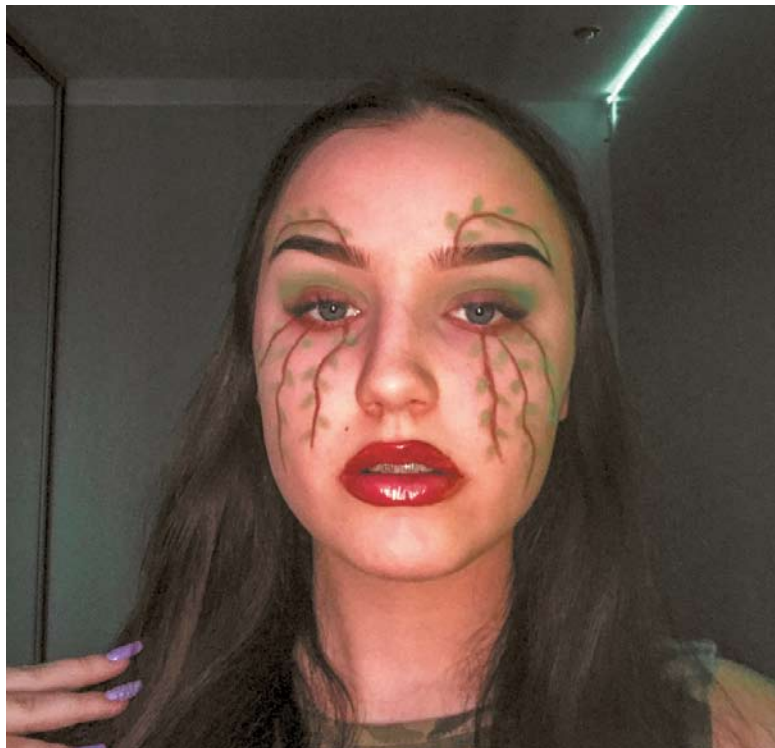
Atsipalaiduoti leido ir ne toks griežtas karantinas, taip pat pietiečių būdas.

– Kartą vakare vaikščiodami po miestą sustojome pasiklausti gatvės muzikantų. Klausytojų buvo ir daugiau, taigi susidarė šio toks susibūrimas. Netrukus pravažiavo policija. Mes puolėme dėtis kaukes, nors lauke jos ir neprivalomos, kone susitaikėme su mintimi, kad visi gausime baudas. Nieko panašaus nenutiko – pareigūnai tik apsidairė ir nuvažiavo toliau. Turiu pripažinti, kad Kipras mane sužavėjo. Čia nuostabi gamta, žydra jūra ir atsipalaidavę žmonės. Jei ne karantinas ir visa ši situacija, kažin ar būtumėme ten nuvažiavę. Visada atrodydavo, kad yra šalių ir vietų, kurias labiau verta pamatyti. Manau, kad kada nors tikrai į Kiprą dar sugrįšiu. Juolab kad pavyko užmegzti verslo ryšius, taigi kai viskas atsilaisvins, galbūt šalyje apsilankysime ir su „E.M.M.A. Beauty Lab“ kokiam nors įdomiam projektui, – intrigavo pašnekovė.

Savamokslės Godos makiažas laimėjo konkurse

Savo kūrybiškumą galima išreikšti labai įvairiai. Vieni tai daro modeliudami rūbus, kiti kurdami įvairius mechanizmus, tretieji imasi kurti muziką, o štai Goda Balaikaitė iš Marijampolės Rygiškių Jono gimnazijos mėgsta piešti, taip pat ir ant veido.

Godą nesitenkina vien savęs gražinimu, ji kuria teminius makiažus. O savo kūrinius neseniai pateikė konkursui ir laimėjo „Publikos pasirinkimą“.

Tai Helovynui skirtas gamtinis makiažas.

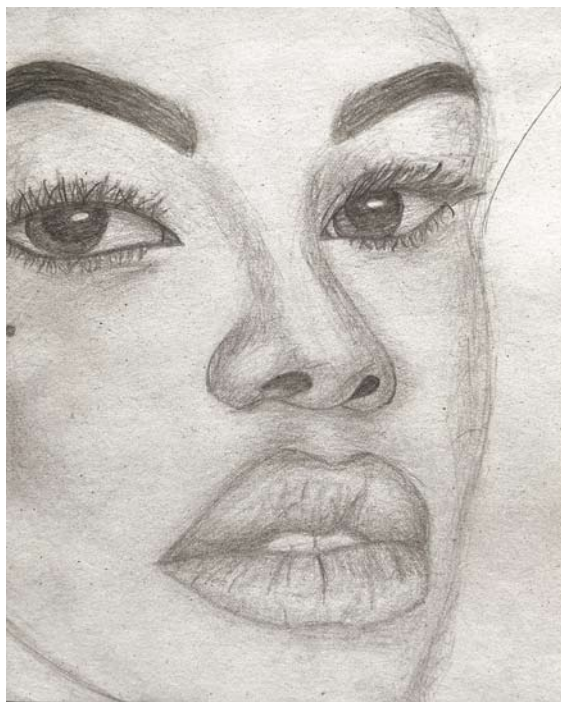
Loreta AKELIENĖ

Virtualiam konkursui, kurio dalyviai, pasitelkę žinias apie kirpėjo, manikiūrininko, pediikiūrininko, vizažisto profesijas ir savo fantaziją, turėjo pristatyti šias profesijas kitaip, nei paprastai, buvo atsiųsta daugiau kaip 200 darbų. Sulaukta daugiau kaip 100 dalyvių iš visos šalies. Visus jų darbus galima pamatyti socialinio tinklo „Facebook“ paskyroje „Mano profesija – kurti grožį“. Taip vadinasi ir pats konkursas.

Kelias mėnesius 8–12 klasių bendrojo ugdymo mokyklų moksleiviai, gimnazistai ir jaunuoliai iki 25 metų piešė, kūrė filmukus, rašė rašinius ir fotografavo, o savo kūrybinius darbus siuntė konkursui.

Tris makiažo darbus konkursui išsiuntė ir Goda Balaikaitė. Nors jos darbai pagrindiniame etape nelaimėjo prizinių vietų, tuo pačiu metu vykusiame „Pub-

likos pasirinkimo“ konkurse marijampolietė tapo antro ir trečio etapų nugalėtoja. Pirmo „Publikos

Vienas iš Godos grafikos darbų.

Nuotraukos iš asmeninio albumo

pasirinkimo“ etapo prizas atiteko kaunietai Danielei Gustaitei. Šio konkurso nugalėtojus išrinko ne komisija, o publika. Žmonės tiesiog balsavo už jiems labiausiai patikusius darbus minėtoje feisbuko paskyroje. G. Balaikaitės iš Marijampolės kūriniai surinko 1,7 tūkst. peržiūrų ir „patiktukų“.

Konkursą „Mano profesija – kurti grožį“ inicijavo Kvalifikacijų ir profesinio mokymo plėtros centras. Feisbuko paskyroje patarimus dalijo patyrę grožio srities profesionalai, o profesinio mokymo įstaigų atstovai pasakojo apie galimybes įgyti šias profesijas, karjeros galimybes, kurias atsiveria baigus profesines mokyklas.

Šiandienės panelės nežino tokio dalyko, kaip deficitas, joms prieinamos profesionalios makiažo priemonės, taip pat lengva rasti mokomųjų filmukų, kaip tai daryti. Visgi Goda pasakojo, kad jai tokių filmukų žiūrėjimas nelabai padeda, nes ji nemėgsta kopijuoti. „Pamokos internete man nelabai naudingos, nemėgstu mokytis iš kitų, noriu pati viską daryti savaip, būti savita, originali, kad visi atpažintų mano stilių – sakytu: „Čia tikrai Godos menas“. Beje, ir modelių konkursui ji neturėjo, viską atliko ant savo pačios veido. Prieš pandemiją Godai yra tekę pasibandyti ant kitų veidų, bet tai buvo tik paprasti vienspalviai makiažai. Tik kelios draugės sutiko pabūti Godos modeliais, nes visos

Rožinė spalva, pasak Godos, tinka visoms merginoms ir net vaikams, paryškina bruožus.

paprastai mėgsta dažyti pačios.

Konkursas „Mano profesija – kurti grožį“ gimnazijos dešimtoje sudomino galimybę išreikšti save, parodyti savo veiklą ir sugebėjimus. „Niekada nesimokiau piešti, nelankiau dailės mokyklos. Esu visiškai savamokslė. Tiek, kiek mokykloje mokė dailės mokytoja, tiek ir moku. Labai džiaugiuosi, kad galėjau visiems parodyti savo kūrybą, kad buvo daug mane palaikančių ir pasisekė laimėti konkursą. Pasirodo, aš šį tą sugebu“, – patenkinta kalbėjo mergina.

Konkursui Goda pristatė tris darbus. „Vienas yra rožinis makiažas, kuris – lyg svajonė, tinka kone visoms merginoms, pabrėžia bruožus. Kitas makiažas skirtas Helovynui – su iš akių „dygstančiomis“ šakelėmis – ne itin baisus. Man jis Helovynui yra vienas iš gražesnių, nes esu didelė gamtos mylėtoja, o šis atspindi gamtą. O trečias – su drugeliais, kurie irgi

man labai patinka. Atrodo, visi trys neblogai pavyko, nes daugeliui patiko“, – kalbėjo mergina.

Žinutę apie šį konkursą ji sakė gavusi į elektroninį dienyną iš socialinės pedagogės ir labai susidomėjo, nes makiažas – ta sritis, kurią išmano. „Menas – mano viena iš stipresnių sričių. Patinka piešti ir nespaltovais pieštukais savitus personažus. Nors dailės pamokų nelankiau, bet baigiau muzikos mokyklą, ketverius metus mokiausi fortepijono dalyką“, – apie kitus savo pomėgius pasakojo Goda.

Nuotolinis mokymasis jai nelabai patinka, šitaip mokytis yra sunkiau. „Smagiau būdavo sėdėti klasėje, bendrauti, lengviau susikaupti, galima tiesiai paklausti mokytojo, jei kas neaišku. Stengiuosi ir nuotoliniu mokytis iš paskutiniųjų, bet rezultatai būtų geresni, jei galėtume jau vėl mokytis gyvai“, – sakė gimnazistė.

COVID-19 liga traukiasi vėžlio žingsniu

(Atkelta iš 4 psl.)

Tai geras ženklas – judama teisingu keliu. Šiuo metu koronaviruso infekcija serga 159 asmenys, pasveikusiai laikomi 218. Per visą antros infekcijos bangos laikotarpį savivaldybėje užfiksuota 12 mirčių nuo COVID-19.

Pasak Kazlų Rūdos savivaldybės mero pavaduotojo Mariaus Žitkaus, gera žinia, kad savivaldybėje pirmadienį COVID-19 susirgimų neįregistruota nė vieno. Bloga žinia – pagal dviejų paskutinių savaitų sergamumą koronavirusu Kazlų Rūdos savivaldybė šalyje yra antra, 100 tūkst. gyventojų tenka 889,6 atvejo.

„Pagal statistiką, kurią mes gauname iš Statistikos departamento, sergamumas COVID-19 nėra

didelis, tad nesuprantame, iš kur tokie skaičiai. Gal juose atsispindi savivaldybėje veikiančių pramonės įmonių darbuotojų sergamumas, apie kurį mums nepranešama“, – svarstė vicemeras. Šiuo metu Kazlų Rūdos savivaldybėje nustatytas naujas židyns Socialinės paramos centre. Susirgo vienas darbuotojas ir 4 gyventojai, vienas ligos atvejis užfiksuotas medienos perdirbimo įmonėje Selemos kaime.

Iš viso šiuo metu Kazlų Rūdos savivaldybėje COVID-19 serga 203 gyventojai, pasveiko 384.

NVSC sausio 24 d. duomenimis, Vilkaviškio rajone patvirtinti du nauji COVID-19 atvejai. Šiuo metu nuo koronaviruso gydomi 524 gyventojai.

Mieli skaitytojai

Jei dėl vienu ar kitu priežastčių nespėjote užsisakyti SUVALKIEČIO, ne bėda – tai padaryti galite nuo bet kurios dienos.

Mūsų laikraštį 2021 metams galima užsisakyti Lietuvos pašto skyriuose ir „Suvalkiečio“ redakcijoje (Ūkininkų g. 6, Marijampolė, tel. (8 343) 51925).

Taip pat galite prenumeruoti internetu

mokejimai.suvalkietis.lt

PRENUMERATOS KAINOS

	Visa kaina	Pensininkams ir neįgaliesiems	Tik šeštadienio laikraštis	Juridiniams asmenims
1 mėn.	5,80	5,40	3,20	6,70
3 mėn.	17,40	16,20	9,60	20,10
6 mėn.	31,90	29,70	19,20	40,20

Norite skaityti pigiau?

Prenumeruokite elektroninę „Suvalkiečio“ versiją!

Spauskite prenumerata.suvalkietis.lt.

Kelius užklojo sniegas. Važiavimo sąlygos ekstremalios

Žiema antradienio rytą į Suvalkiją grįžo su trenksmu. Kur pažvelgsi, visur balta – tokio pasakiško vaizdo seniai neregėjome. Bet su grožiu ir – nepatogumai. Sniego iki kelių, o nuošalesnius sodybų, sodų bendrijų ar atokesnių kaimų kelelius net įžiūrėti sunku. Tie, kas gyvena atokesnėse vietovėse, antradienio rytą į darbą neišjudė, kol į pagalbą su traktoriais neatvažiavo ūkininkai ar kelius valančios tarnybos.

Keliumi Marijampolė–Kalvarija teko važiuoti labai lėtai.

Loreta TUMELIENĖ

Išvažiuoti galima, bet sudėtinga

Marijampolės kelių tarnybos va-

dovą Arvydą Malinauską pagavome telefonu. Viršininkas nuo ankstyvo ryto žvalgėsi po Marijampolės, Kazlų Rūdos savivaldybių kelius. Pasak jo, tokie orai – vienas iš juodžiausių kelininkų scenarijų.

Valytuvai dirbo keliuose nuo 4 val. ryto.

Ričardo PASILIAUSKO nuotraukos

„Žada snigti iki trečiadienio 17 valandos. Pagrindiniai keliai išvažiuojami, bet eismo sąlygos sunkios. Keliai padengti privažinėtu suspaustu sniegu, todėl šliudu. Vietomis ant kelių susidarė šlapio sniego plotai, iškrypus iš vėžių meta į šoną. Norint kažkur šalikelėje sustoti ir nelikti pusnyje, reikia gerai paieškoti tokios vietos“, – pasakojo A. Malinauskas, važiuojęs keliu Salema–Grigaliūnai ir pasukęs link Plutiškių kelio. Anot jo, šios vietovės išvažiuojamos, tačiau pasižvalgus į šalia esančius šoninius kelius, tokius, kaip keliai į Jiestrakį, Dambava–Živavodė, akivaizdu, kad eismo sąlygos itin sunkios.

Tarnybos vadovo teigimu, buvę rajoniniai keliai yra išvažiuojami, krašto keliai – taip pat. Iki antradienio 9 valandos krašto kelius, tokius kaip Marijampolė–Kalvarija, Marijampolė–Krosna, Marijampolė–

Vilkaviškis, Marijampolė–Prienai, senasis Kauno kelias, kelininkai jau buvo valę keturis kartus. „Bandėme eksperimentuoti, pilti druskos, tikėjomės, kad gal tai padės greičiau snigui ištirpti, bet toks sprendimas nepateisino lūkesčių“, – pasakojo A. Malinauskas.

Magistralėje „Via Baltica“ dirbama visą parą. „Magistralėje važiavimo sąlygos normalios, bet tikrai ne tokios, kaip vasarą. Viena juosta labiau padengta sniegu. Norėtuši, kad vairuotojai važiuotų atsargiau, mažesniu greičiu, tačiau vilkikų vairuotojai nepaiso, kad oro sąlygos tokios sudėtingos – lekia įprastu greičiu, lenkia kitus automobilius, net barstytuvus apvažiuoja“, – sakė kelininkai.

Marijampolės kelių tarnybos vadovo teigimu, sudėtingiausia situacija ten, kur keliai prižiūrimi pagal trečią ar ketvirtą priežiūros lygį. „Stengsimės, kiek įmanoma, nuvalyti ir juos, nepaliksimė likimo valiai, kitaip iki trečiadienio vakaro visai užpustys“, – kalbėjo A. Malinauskas. Pasak jo, šiuose keliuose

įmonės valytuvai dirbo nuo 4–6 valandos ryto.

Dirba visi mechanizmai

Pasak Marijampolės kelių tarnybos inžinierės Indrės Brazaitienės, nuo ankstyvo antradienio ryto Marijampolės regiono keliuose dirbo 9 barstytuvai-valytuvai. Pramušinėti išvažiuojami iš tokių kelių kaip Želsva–Brukai, Jiestrakio, Agurkiškės keliai, kur yra žvyro dangos, buvo išvažiuojami greideriai.

„Keliai kol kas tik valomi, barstyti juos netinka, nes sniegas tampa šlapias, pūstant jis susimusia į volus. Kai kurie kelių valymo mechanizmai apie 11 val. jau buvo padarę po penkis, šešis reišus“, – pasakojo inžinierė.

Nuo valymo sezono pradžios Marijampolės kelių tarnyba ant kelių jau išbarstė 2270 tonų druskos, 660 tonų smėlio ir druskos mišinio. Nuo sausio 1-osios iki 26-osios, kai spaudė dideli šalčiai, snigo, išbarstyta 1605 tonos druskos, 440 tonų smėlio mišinio.

(Nukelta į 14 psl.)

Kai kurie gyventojai į pagalbą kvietėsi ūkininkus.

Namas Vilkaviškio gatvėje buvo padegtas

Šeštadienį Marijampolės priešgaisrinės gelbėjimo tarnybos ugniagesiai skubėjo į Marijampolės Vilkaviškio gatvę gesinti degančio dviejų aukštų namo, kuriame yra penki butai. Gaisras kilo paryčiais, ugniagesiai iškvietimą gavo 4.58 val. Laimė, kad viena namo gyventojų pabudo nuo aitraus kvapo, kitaip žmonės galėjo apsinuodiyti dūmais.

Pasak moters, ji pabudo pajutusi aitraus kvapą. Į koridorių išėjusi pasižvalgyti pamatė, kad patalpoje tiršta dūmų, net elektros lempučių palubėje nebuvo matyti. Ant kojų greitai buvo sukelti gyventojai, iškvietė ugniagesiai.

Septyni žmonės evakavosi iš namų.

Ugniagesiai nustatė, kad gaisro židinys – lauko durys. Manoma, kad jos buvo apipiltos degiu skysčiu ir uždegtos. Iš išorės degė durys ir lauko siena. Iš vidaus durys dengtos plokštė, būtent plokštė ir smilko, nuo jos kilo tiršti dūmų kamuoliai.

Ugniagesiai apie tyčinį padėgimą pranešė policijai. Gyventojai tikina, kad jokių grasinimų iš niekur nesulaukė, tarpusavyje

gyvena taikiai.

Sudegino sesers namą

Sekmadienį ugniagesiai įregistravo pranešimą apie degančius kaminus, pirtis ir namus.

Vilkaviškio rajono Gižų Daržininkų kaimo Marijampolės gatvėje užsidedę medinė pirtis. Gaisrą gyventojai užsigesino iki ugniagesių atvykimo. Smilkti nuo karščio buvo pradėjusi perdanga ties kaminiu.

Apie 15 val. Vilkaviškio rajono Pilviškių seniūnijos Sausbalių kaime užsidedę medinis namas. Jame gyveno šeiminkės sesuo. Anot pareigūnų, moteris mėgo laisvą gyvenimo būdą, pas ją vykdavo išgertuvės, rinkdavosi svečių.

Atvykę ugniagesiai rado medinio namo stogą degantį atvira liepsna. Name gyvenusi moteris buvo spėjusi išėiti į lauką. Ji apdegė rankas. Greitosios pagalbos medikai moterį išgabeno į ligoninę.

Per gaisrą nudegė namo stogas, išdegė du kambariai, trys išorinės namo sienos. Du kambariai liko nepažeisti, bet buvo sulieti vandeniu. Pasak gaisrininkų, labiausiai išdegė tas kambarys, kuriame šeiminkavo moteris.

Pirminiai duomenis, gaisras galėjo kilti nuo numestos neužgesintos nuorūkos.

• Smulkiau apie įvykius • Automobilyje aptikti ginklai ir garso slopintuvas

Kalvarijos savivaldybėje patru liaavę policijos pareigūnai kelyje Senabūdžio kaime patikrinti sustabdė automobilį „Volvo S80“. Jį vairavo 34 metų A. K. Pareigūnai, apžiūrėdami automobilį, salone aptiko du medžioklinius graižtvinius šautuvus ir šaudmenų, taip pat garso slopintuvą. Vairuotojas leidimus laikyti ginklams turėjo, bet slopintuvas priskiriamas A kategorijos ginklų priedėliams ir yra draudžiamas.

Pradėtas ikiteisminis tyrimas. Aiškinamasi, kam vairuotojui prireikė slopintuvo. Vyras registruotas Marijampolėje, anksčiau į policijos akiratį nebuvo pakliuvęs.

Išsinešti prekių nepastebėtam nepavyko

Vilkaviškio rajono policijos komisariato pareigūnai pradėjo ikiteisminį tyrimą dėl vagystės ir smurto.

Pirmadienį 8.25 val. Vilkaviškyje parduotuvėje, esančioje J.

Basanavičiaus gatvėje, apsaugos darbuotojas pastebėjo asmenį, kuris ketino susidėti pasiimtas prekes į savo kuprinę. Apsaugos darbuotojui priėjus jį sudrausminti, šis pasipriešino. Bandant jį sulaukyti prie parduotuvės durų, vyras sudavė darbuotojui.

Sulaikius 38 metų vietos gyventoją paaiškėjo, kad jis stipriai girtas. Alkotesteris jo kraujyje užfiksavo 3,25 prom. alkoholio.

Šakių gyventojas pranešė, kad atvykęs į jam priklausančią negyvenamą sodybą, esančią Sintautų seniūnijos Užsienių kaime, pasigedo namo viduje sudėtų 4 naujų radiatorių. Į namą, kaip įtariama, patekta atlupus langą. Nuostolis – 280 eurų.

Automobiliai klimpo pusnyse, slydo nuo kelių

Pirmadienio vakarą ir antradienio rytą Marijampolės apskrities VPK pareigūnai vieną po kito registravo pranešimus apie eismo įvykius. Iki pietų visos avarijos buvo techninės, apie susižalojusius žmones pranešimų negauta.

7.38 val. nuo Kauno į Marijampolę važiuojantis automobilis „Volkswagen Golf“ 28 metų vairuotojas, išsukęs iš pagrindinio kelio link

UAB „Juodeliai“ Marijampolės padalinio, nesuvaldė transporto priemonės ir nuvažiavo į griovį. Vyras nesusižalojo, transporto priemonės neapgadino.

7.40 val. kelyje Kaunas–Marijampolė, likus apie 7 kilometrams iki Marijampolės savivaldybės ribos, į tvorą įvažiavo automobilis „Ford“. Vairuotojas nesusižalojo.

5.35 val. kelio Alytus–Simnas–Kalvarija 51-ajame kilometre, važiuojant link Kalvarijos, nuo kelio nuvažiavo vilkikas „Scania“. Sunkvežimis buvo be krovinio. Jo vairuotojas nenukentėjo, tačiau transporto priemonė užtvėrė vieną kelio juostą, dar labiau apsunkindama ir taip sudėtingą eismą.

12 val. kelyje Marijampolė–Prienai–Vilnius, už Igliskėlių, į griovį nuslydo kroviniinis sunkvežimis ir užtvėrė vieną eismo juostą.

Pirmadienį 19 val. Marijampolės žiedinėje sankryžoje Geležinkelio–Gedimino gatvėje automobilis „Chrysler“ atsitrenkė į žiedo betoninę konstrukciją ir ją apgadino. 22 metų vairuotojas nenukentėjo.

Tos pačios dienos vakarą, 19.35 val., Kalvarijos savivaldybės Sūninkų kaime į griovį nuvažiavo automobilis BMW. Vairuotojas nenukentėjo, svetimio turto neapgadino.

„Suvalkiečio“ informacija

Kraupios avarijos kaltininkas ilgiems metams siunčiamas už grotų

Birutė MONTVILIENĖ

Avarija pasiglemžė tris gyvybes ir pakeitė daugybės žmonių gyvenimus

Avarijos pasekmės tapo didžiule tragedija „Volkswagen Golf“ ekipažui ir jų artimiesiems. Automobilams susidūrus įvykio vietoje žuvo „golfą“ vairavęs Ramūnas E. ir jo žmona Viktorija Z. Vos nugabentas į ligoninę užgeso ir jų sūnus Laurynas (g. 2002 m.), o jaunesnysis sūnus Eimantas (g. 2007 m.) patyrė daugybinius sunkius sužalojimus, buvo nekart operuotas ir ilgai gydytas. Ilgai per avariją patirtas traumas teko gydytis ir žuvusio Lauryno bendraamžei draugei Sandrai S.

Visą gyvenimą šios avarijos išgyvenimai ir pasekmės persekios ir avarijos kaltininką A. Lankelaitį. 2019-uosius jis sutiko turėdamas ilgai svajotą ir siektą tarnybą – būdamas Marijampolėje įsikūrusio Vytenio bendrosios paramos logistikos bataliono profesinės karo tarnybos vyresniuoju eiliniu. Deja, nusikalstamai neatsakingi veiksmai tą naujametę naktį jaunam vyrui visam gyvenimui užkirto kelią į statutinę tarnybą. Kauno apygardos teismas A. Lankelaičiui paskelbė apkaltinamąjį nuosprendį, kuriuo pripažinta, kad kaltinamasis, būdamas vidutiniškai girtas (1,71 prom.), vairavo lengvąjį automobilį, pažeidė Kelių eismo taisykles ir dėl to įvyko eismo įvykis, kurio metu trys žmonės žuvo, vienas buvo sunkiai sužalotas, o dar vienas patyrė nesunkias traumas. Be to, teismas A. Lankelaitį pripažino kaltu ir dėl to, kad susidūręs su kitu lengvuoju automobiliu jis be pagalbos paliko pastarajame buvusius žmones, kurių gyvybei grėsė pavojus.

Už šiuos nusikaltimus teismas A. Lankelaičiui paskyrė subendrintą aštuonerių metų ir 6 mėnesių laisvės atėmimo bausmę, be to, paskyrė ir baudžiamojo poveikio priemonę – trejiems metams uždraudė naudotis teise vairuoti kelių transporto priemones. Iš A. Lankelaičio taip pat priteisti civiliniai ieškiniai apmokėti nukentėjusiais šioje byloje pripažintų žuvusių artimųjų turėtoms išlaidoms advokato pagalbai ir antrinei teisinei pagalbai.

„Audi A4“ į nelaimę lėkė 101 km/h greičiu

Teismo metu buvo nustatyta, kad avarijos kaltininkas A. Lankelaitis naujuosius 2019 metus su savo pažįstamą kompanija sutiko Kalvarijoje. Nei pats teismas, nei teisme liudiję vakarėlio dalyviai neneigė, kad rengiantis Naujųjų sutikimui buvo vartojamas alkoholis, tiksliau punš vadinamas sulčių, romo ir „Sprite“ kokteilis su ledukais. A. Lankelaitis teigė išgėręs apie dešimt taurių kokteilio,

Kauno apygardos teismas baigė nagrinėti prieš dvejus metus Marijampolės priemiestyje įvykusios tragiškos avarijos bylą. 2019 m. sausio 1 d. apie 3 val. Šermukšnių gatvėje susidūrė į namus Skaisčiūnų kaime važiuojantis neblaivus Alvaro Lankelaičio (g. 1990 m.) vairuotas automobilis „Audi A4“ ir „Volkswagen Golf“, kuriuo taip pat į namus, tik Kalvarijos savivaldybės Raudeniškių kaime, vyko čia gyvenusių Ramūno E. (g. 1978 m.) ir Viktorijos Z. (g. 1980 m.) šeima su dviem sūnumis ir vieno iš jų drauge.

o sutikdamas Naujuosius – dar ir taurę šampano, nes ketino likti nakvoti Kalvarijoje.

Kodėl po naujų metų sutikimo dar kurį laiką su kompanija linksminęsis ir šokęs jis vėliau, jau gerokai po 2 val., sėdo į savo automobilį ir nutarė važiuoti į namus, teismui A. Lankelaitis paaiškinti negalėjo. Duodamas parodymus vyras pripažino, kad važiuojant pamena tik atskirus epizodus. Jis prisiminė, kad Marijampolės priemiestyje pasuko link Kumelionių, kad suskambus telefonui buvo sustojęs aikštelėje ir kalbėjo su vienu iš vakarėlio dalyvių. Tiesa, iš šio pokalbio teismo atmintyje išliko tik nuotrupos. Po pokalbio jis teigė važiuavęs toliau, prisimenantis du vienas po kito buvusius staigius posūkius ir automobilio šviesas bei smūgi.

Teismo metu buvo nustatyta, kad avarija įvyko dėl to, jog A. Lankelaičio vairuotas automobilis „Audi A4“ Šermukšnių gatve, kurioje leistinas greitis yra 50 km/h, skriejo apie 101 km/h greičiu ir gatvės vingyje į dešinę išvažiavo į priešpriešinę eismo juostą, susidūrė su priešpriešiais judėjusiu automobiliu „Volkswagen Golf“. Pastarojo vairuotojas, matyt, pastebėjęs atvažiuojantį automobilį, be to, matydamas, kad priartėjo prie gatvės vingio, judėjo vos apie 9 km/h greičiu. Deja, toks atsargumas nei vairuotojo, nei viso automobilio ekipažo nuo tragedijos neapsaugojo. „Audi A4“ rėžėsi į folksvageno priekinės dalies kairįjį kraštą ir sekunde sustabdytas automobilis atbulas sukdamasis prieš laikrodžio rodyklę buvo nublokštas į šalikelę.

Kad pabėgo iš avarijos vietos, pripažinti nenorėjo

A. Lankelaitis, duodamas parodymus teismui, tvirtino nežinantis, ar po smūgio jis buvo praradęs sąmonę, nes pirmas vaizdas, kuris išliko jo atmintyje, buvo kažkas balta, tikriausiai išsiskleidusi vairo oro pagalvė. Iš automobilio teismas sakė išlipęs pro keleivio pusės dureles ir tuomet ėjęs link kito automobilio pasižiūrėti, kas įvyko. Ką matė, teismas pasakoti negalėjo, teigdamas, kad jam tuomet užsifiksavo mintis, jog reikia kvieisti pagalbą.

Teismui vyras tvirtino, kad buvo grįžęs prie savo automobilio, kad norėdamas iškvieisti pagalbą ieškojo, bet nerado savo telefono, kad paskui kažkur pamatė šviesas ir bėgo link jų. Baudžiamąją bylą nagrinėjusią teisėjų kolegiją A. Lankelaitis bandė įtikinti, kad yra nepagrįstai kaltinamas tuo, jog kitame automobilyje buvusius sunkiai sužeistus žmones paliko

be pagalbos, nes, esą, tikrai ėjo ieškoti pagalbos. Be to, A. Lankelaitis akcentavo, kad eidamas profesionalią karinę tarnybą buvo teoriškai apmokytas suteikti pagalbą ekstremaliomis sąlygomis, bet taip pat žinojo, jog jeigu pagalbos negalima suteikti saugiai, geriau nukentėjusiųjų neliesti. Taigi, anot teismo, jis iš esmės veikė taip, kaip buvo mokytas – nejudinti nukentėjusiojo, kadangi galima dar labiau pakenkti.

Tikino, kad suklaidinti tyrimo nenorėjo

Teismas, pripažindamas A. Lankelaitį kaltu ne tik dėl to, kad vairuodamas neblaivus sukėlė trijų žmonių mirtimi pasibaigusią avariją, bet ir dėl to, jog nesuteikė pagalbos po avarijos likusiems gyviems, daugybines traumas patyrusiems žmonėms, rėmėsi į avarijos vietą atvykusių policijos pareigūnų ir ugniagesių gelbėtojų parodymais.

Policijos pareigūnai „Audi A4“ vairuotojo avarijos vietoje nei šalimais nerado. O štai po gelbėjimo darbų iš nelaimės vietos į Marijampolę važiuojant ugniagesiai gelbėtojai nurodė, kad teismas mosikuodamas rankomis jų automobilį sustabdė maždaug už 200 metrų nuo avarijos vietos, ties pakelės krūmais. Prie ugniagesių priėjus kruvinas ir purvinas jaunas vyras teigė nežinantis, kas atsitiko, ir prašė, kad jie jį priimtų į automobilį ir pavėžėtų. Ugniagesiai gelbėtojai žinojo, kad policijos pareigūnai ieškojo iš avarijos vietos dingusio „Audi A4“ vairuotojo, todėl iš karto per raciją iškviėtė policijos pareigūnus. Vienas iš jų, liudydamas teisme, patvirtino, kad ugniagesių perduotas teismas teigė, jog važiuavo namo taksu automobiliu, kad jį sumušė ir išmetė čigonai ir kad jis nieko nežino apie visai netoliese įvykusį autoįvykį.

Teisme paklaustas, kodėl pareigūnams pasakojęs, jog jį sumušė ir iš taksu automobilio išmetė čigonai, A. Lankelaitis teigė, kad buvo ištiktas šoko, sutrenkta galva ir dėl to galėjo pasakyti bet ką, tačiau tikino, jog tikrai nenorėjo suklaidinti tyrimo ir išvengti atsakomybės.

Teismas nusprendė, kad teismas nėra žmogžudys, tik lengvabūdis

Šioje avarijoje įvairių traumų patyrusios žuvusiojo Lauryno E. draugės Sandros S. gynėjas vilnietis advokatas Arturas Kalytis, įvertinęs visas bylos aplinkybes, teismo prašė, kad A. Lankelaitis būtų teismas kaip žmogžudys už trijų žmonių nužudymą, taip

pat už Eimanto E. sveikatos sunkų sutrikdymą ir Sandros S. sveikatos nesunkų sutrikdymą.

Bylą nagrinėjusi Baudžiamųjų bylų skyriaus teisėjų kolegija nusprendė, kad A. Lankelaitis negali būti nuteistas kaip tyčinį labai sunkų nusikaltimą padaręs asmuo, t. y. kaip žudikas. Teismas konstatavo, kad vairuodamas neblaivus teismas lengvabūdiškai tikėjosi, jog išvengs tokių skaudžių pada-

rinių, ir jo veiksmus kvalifikavo pagal Baudžiamojo kodekso 281 str. 6 d., t. y. kaip kelių transporto eismo saugumo ar transporto priemonių eksploatavimo taisykles pažeidusio neblaivaus vairuotojo, kurio veiksmai sukėlė dviejų ar daugiau žmonių mirtį.

Teismas taip pat išnagrinėjo žuvusiųjų artimųjų turtinės ir neturtinės žalos atlyginimo civilinius ieškinius. Dalis jų buvo patenkinti, dalis – atmesti. Visgi ir nukentėjusiais pripažinti asmenys, ir pats A. Lankelaitis šį teismo nuosprendį dar gali apeliacine tvarka apskųsti Apeliaciniam teismui.

Kelius užklojo sniegas. Važiavimo sąlygos ekstremalios

Į atokesnes vietas vedė tik provėzos.

Ričardo PASILIAUSKO nuotrauka

(Atkelta iš 13 psl.)

Mieste gatvės išvažiuojamos

Marijampolės savivaldybės administracijos direktoriaus Karolio Podolskio teigimu, antradienio rytas mieste išaušo snieguotas, bet pagrindinės gatvės, šaligatviai buvo pravalyti, nors ir vėl greitai užsnigti. Miesto gatves prižiūrinčios bendrovės darbininkai, nuvalę pagrindines gatves, ėmėsi šalutinių. „Aišku, kad situacija sudėtinga, bet turime truputį pakentėti“, – sakė Savivaldybės administracijos vadovas.

Liudvinavo seniūnijos seniūnė

Jolanta Maceikienė papasakojo, kad pagrindiniai seniūnijos keliai, nors sunkiai, bet išvažiuojami. Pirmiausia valomi tie, kuriais važinėja maršrutinis transportas. Sudėtingiausia sodų bendrijose, vienkiemiuose gyvenantiems žmonėms.

Marijampolės apskrities VPK pareigūnai nuo pat antradienio ryto registravo pranešimus apie techninius eismo įvykius. Buvo nulėkusių nuo kelio į griovius, atsitrenkusių į kliūtis. Slidu, sudėtinga važiuoti buvo žiedinėse sankryžose, ten neišvengta avarių.

Rekordinis pranešimų skaičius

Aplinkos apsaugos departamentas (AAD) prie Aplinkos ministerijos praneša, kad praėjusią savaitę gautas rekordinis pranešimų skaičius apie į autoįvykius pakliuvusius gyvūnus ir medžioklės bei žvejybos pažeidimus. Skelbiama, kad Pranešimų priėmimo tarnybos darbuotojams apie žvejybos pažeidimus pranešta 16 kartų, apie medžioklės – 33. Dėl atliekų deginimo kreiptasi 26 kartų, dėl netinkamo atliekų tvarkymo – 12 kartų, dėl nuotekų – 11, vandens taršos – 5, neteisėtų kirtimų – 9, vandens apsaugos juostų pažeidi-

mų – 3, oro taršos – 15, avarių – 2, kitų pažeidimų – 6 kartus.

Apie į autoįvykius pakliuvusius laukinius gyvūnus praėjusią savaitę pranešta net 176 kartus, dėl kitų įvykių su gyvūnais – 132 kartus.

Apie aplinkos apsaugos pažeidimus galite pranešti elektronine sistema <https://aakis.am.lt/>. Apie skubaus reagavimo reikalaujančius įvykius praneškite telefonu 112 arba AAD Pranešimų priėmimo tarnybos telefonu (8 5) 273 2995.

Parengta pagal AAD pranešimą

agras
PERKA
KARVES, BULIUS, TELYČIAS
Tel.: 8 800 08 801,
8 620 25 152, 8 656 74 343
ATSISKAITOME IŠ KARTO!
Pagal skerdeną ir gyvų svorį. Brangiai mėsinius.

Užs. 1567.

UAB „Sūduvos galvijai“
brangiai perka galvijus.
Moka 6-21 proc. Sveria,
pasima. Atsiskaito iš karto.
„Bitė“ 8 614 44299
„Omnitel“ 8 620 35000

Užs. 555.

Viena didžiausių įmonių Lietuvoje
tiesiogiai perka karves, bulius, telyčius.
Sveria el. svarstyklėmis. Moka 6 ir 21 proc. PVM.
Atsiskaito iš karto. Tel. 8 635 07197.

Užs. 883.

KREKENAVOS
PERKA
GALVIJUS
KARVES, TELYČIAS, BULIUS
PAGAL SKERDENAS ARBA GYVŲ SVORĮ.
SVERIA, MOKA IŠ KARTO, PAIMA PATYS.
Tel.: (8 615)83682

Užs. 1237.

Brangiai perka buliukus,
telyčaites, belgų mėlynųjų
veršelių auginti.
Moka 6 ir 21 proc.
Tel. 8 699 75181.

Užs. 3460.

PERKA
Butus, namus, sodus, sodybas, žemę, sklypus. Gali būti su skolomis. Be remontų. Atsiskaito iš karto. Tel. 8 658 00751.

Užs. 48.

Brangiai – mišką (gali turėti bendrasavininkų, būti neatidalintas, su skolomis, areštuotas). Sutvarkau dokumentus. Tel.: 8 644 55355, 8 660 66066. Užs. 202.

Visų markių automobilius ir motociklus (važiuojančius ir su defektais ar po avarijos). Dėl kainos susitars, atsiskaito iš karto, pasiima patys. Tel. 8 634 90360. Užs. 1156.

Visų markių automobilius (tvarkingus, tinkamus eksploatuoti, taip pat ardyti). Gali būti daužti, nevažiuojantys. Pasiima patys. Atsiskaito iš karto. Tel. 8 631 54281. Užs. 1187.

Visų markų automobilius (būklė nesvarbi). Atsiskaito iš karto, išrašo utilizavimo pažymą paspirtukams. Tel. 8 645 67488. Užs. 52.

Sendaičius: knygas, maldaknyges, plokšteles, paveikslus, tarpukario nuotraukas, atvirukus, dokumentus, statulėles, monetas, popierinius pinigus,

laikrodžius, indus, medalius, ženklukus, karinius daiktus, pašto ženklus, gintarą, senus papuošalus, stalo įrankius, plėšomus kalendorius ir visa kita. Atvyksta. Tel. 8 657 53993. Užs. 705.

BRANGIAI – VERŠELIUS (mėsinius, juodmargius, „belgus“). Moka 6 ir 21 proc. Atsiskaito iš karto. Tel. 8 612 34503. Užs. 1549.

Įmonė tiesiogiai – galvijus geromis kainomis. Moka iš karto. Tel. 8 613 79515. Užs. 555.

Buliukus, telyčaites **auginti**. Moka 6 ir 21 proc. PVM. Sveria el. svarstyklėmis. Atsiskaito iš karto. Pasiima patys. Tel. 8 646 81037. Užs. 3459.

O. Balčiūno įmonė **BRANGIAI – VERŠELIUS**. Greitai pasiima. Sveria elektroninėmis svarstyklėmis. Tel. 8 686 46230. Užs. 68.

PARDUODA

Marijampolės sav. Liudvinavo k. - 1 ha žemės sklypas (60 balų). Tel. 8 640 51551. Užs. 44.

7,55 ha iš 22,64 ha dirbamos žemės Augiškių k., Keturvalakių sen. Našumas 52,9. Likusią dalį gali nuomoti. Tel. 8 641 91115. Užs. 1566.

1,05 ha žemės (60 balų) Skaisčiūnų k. Marijampolės sav. Tel. 8 640 51551. Užs. 68.

Virtuvės stalus, sulankstomą stalą-knygą, komodą. Gali atvežti. Tel. 8 611 51886. Užs. 51.

MALKŲ IŠPARDAVIMAS. Skaldytos juodalksnio, beržo, uosio malkos. Tel. 8 610 45504. Užs. 14.

Pigiai – supjautas ir nesupjautas juodalksnio atraižas (pakais), pjuvenas didmaišiuose. Tel. 8 645 34667. Užs. 15.

AKCIJA! Kapotoms malkoms ir rąsteliams. Atveža nemokamai. Tel. 8 602 09301. Užs. 16.

Pigiai – sausas beržo, alksnio ir uosio skaldytas malkas. Tel. 8 609 73915. Užs. 17.

Įvairias malkas rąsteliais ir skaldytas, atraižas (pakais). Tel. 8 699 40234. Užs. 18.

Pigiai – skaldytas juodalksnio ir beržo malkas, atraižas, pjuvenas didmaišiuose. Tel. 8 690 27280. Užs. 19.

Alksnio, beržo, skroblo malkas pjautas, rasta, trinkomis ir pjautas, nepjautas atraižas. Tel. 8 675 03772. Užs. 20.

SIENŲ ŠILTINIMAS
užpildant oro tarpus
1m² kaina nuo 1,40 Eur
Tel. 8 675 7 73 23
Užs. 1561.

Malkas, atraižas, plautą akmens anglį, granulinę anglį, durpių ir medžių briketus, medžio granules. Atveža. Tel.: +370 687 41274, 8 699 92406. Užs. 1510.

Malkas nuo 22 Eur rąstais, pjautas, kapotas ir stambias, sausas supjautas ir pakais atraižas. Tel.: (8 343) 30027, 8 637 59441. Užs. 21.

Beržo, alksnio, pušies malkas. Tikslų kiekį matuoja. Iškrauna manipulatoriumi. Tel. 8 655 72191. Užs. 1521.

Beržo, alksnio malkas rąstais, kapotas. Pristatymas nemokamas. Iškrauna manipulatoriumi. Tel. 8 639 59593. Užs. 1522.

Nuolat – statybinę medieną, atraižas malkoms. Pjauna pagal užsakymą. Atveža. Tel. 8 686 88154. Užs. 683.

IŠPARDAVIMAS. Skaldytas ir rąsteliais beržo, alksnio malkas. Supjautas ir nepjautas atraižas. Tel.: 8 642 55133, 8 681 21353. Užs. 26.

Baltarusiškus durpių briketus, akmens anglis, medžio pjuvenų briketus. Sveriamo jūsų kieme. Tel. 8 616 75759. Užs. 1294.

Durpių briketus, medžio pjuvenų briketus, akmens anglis. Pristato. Tel. 8 659 45419. Užs. 49.

Valuckų ūkis – įvairios paskirties bulves, kukurūzus, garstyčias. Tel.: 8 652 73696, 8 615 87110. Užs. 864.

Geromis kainomis – žirnius, miežius, sojų pupeles, saulėgrąžų išspaudas. Tel. 8 699 64543. Užs. 33.

Grūdus, šieno ir šiaudų kitkas. Tel. 8 643 40008. Užs. 30.

Kviečius, miežius, žirnius pašarui. Tel. 8 616 30407. Užs. 47.

Paršelius. Tel.: 8 681 14732, 8 643 64548. Užs. 70.

7 savačių paršelius. Tel. 8 656 23555. Užs. 57.

PASLAUGOS

Taisau automatines skalbimo mašinas. Atvykstu į namus, suteikiu garantiją. Tel. 8 615 73404. Užs. 2017.

Darbai ir paslaugos jūsų namų ūkiui. Tel. 8 679 07938. Užs. 1548.

Statome sodo namelius, terasas, pavėsines. Apšiltiname sienas vata, kalame dailylentes, plokštę. Tel. 8 650 52655. Užs. 55.

Santehnikos, suvirinimo, šildymo, vandentiekio, nuotekų sistemų montavimo, avarijų šalinimo darbai. Tel. 8 689 95542. Užs. 1345.

Kasimo ir lyginimo darbai. Kasame ir valome tvenkinius. Ilgastrėlių ekskavatorių, buldozerių paslaugos. Statyviečių paruošimas, senų sodų tvarkymas. Vežame žvyrą ir įvairų gruntą. Tel. 8 676 14532. Užs. 878.

Greitai ir kokybiškai gaminame ir statome nerūdijančio plieno kaminų įdėklus. Pristatomieji apšiltinti kaminais. Tel.: 8 610 85100, 8 634 64490. Užs. 1344.

Nebrangiai gamina stumdomąsias duris, spintas stumdomosiomis

Teresės
MĖSOS GAMINIAI
Kviečiame apsilankyti firminėje UAB „Senieji Teresės mėsos gaminiai“ parduotuvėje adresu: Vasario 16-osios g. 16-18 (Vasario 16-osios ir Kudirkos g. kampas), Marijampolė.
Nuo sausio 25 d. akcijų lietus!
Karka priekinė šv.
~~2,98 Eur/Kg~~ 1,99 Eur/Kg
Smulkinta mėsa
~~3,39 Eur/Kg~~ 2,89 Eur/Kg
Sprandinė šv.
~~5,79 Eur/Kg~~ 4,69 Eur/Kg
Liežuviai r. v.
~~9,21 Eur/Kg~~ 6,99 Eur/Kg
„Šventinės“ dešrelės k. r.
~~7,99 Eur/Kg~~ 6,99 Eur/Kg
Kiaulienės nugarinė š. r.
~~9,69 Eur/Kg~~ 8,99 Eur/Kg
Mūsų darbo laikas:
II-V 8.30–18 val., VI 8–13 val.

Užs. 77.

IEŠKOME OPERATORIAUS SU PATIRTIMI DARBU SU BULDOZERIU IR MINI KRAUTUVU.
ATLYGINIMAS NUO 1000 EUR.
Suteikiame socialines garantijas, mokame už viršvalandžius.
Tel. +370 665 92313.

Užs. 1535.

durimis, komodas, kompiuterių stalus. Tel. 8 699 48772. Užs. 102.

Greitai ir kokybiškai montuojame nerūdijančio plieno kaminų įdėklus, pristatomuosius kaminus. Suteikiama garantija. Tel. 8 683 75879. Užs. 955.

Pjaunu, kapoju malkas dideliais ir mažais kiekiais. Per dieną apdoroju 20 kub. m. Tel. 8 689 54131. Užs. 12.

3,6 t mini ekskavatoriaus ir traktoriaus paslaugos, drenažo įrengimas. Kasimo gylis – iki 3,2 m. Tel. 8 689 54131. Užs. 13.

Mobilus suvirinimas, įvairūs suvirinimo darbai: tvoros, laiptai, voljerai ir kiti metalo gaminiai. Tel. 8 695 55759. Užs. 31.

Suviriname vartus, montuojame. Tveriamo įvairias tvoras. Tel. 8 650 52655. Užs. 54.

UŽJAUČIA
Mirus mylimai mamai, dukrai, sesei **JOLANTAI MASLAUSKIENEI**, nuoširdžiai užjaučiame jos šeimą ir kitus artimuosius. Telydi Jus paguoda ir dvasios stiprybė šią sunkią netekties valandą...
Akmenynų kaimo bendruomenė Užs. 76.
Mirtis užpučia Gyvenimą kaip žvakės liepsną, tik niekada iš atminties neištrins Žmogaus atminimo...
Mirus **Sigitui LEIMONUI**, nuoširdžius užuojautos žodžius skiriame jo šeimai ir kitiems artimiesiems.
Naujienos kaimo bendruomenė Užs. 71.

NETEKIŲS
Mirus mylimai mamai, dukrai, sesei **JOLANTAI MASLAUSKIENEI**, nuoširdžiai užjaučiame jos šeimą ir kitus artimuosius. Telydi Jus paguoda ir dvasios stiprybė šią sunkią netekties valandą...
Akmenynų kaimo bendruomenė Užs. 76.
Mirtis užpučia Gyvenimą kaip žvakės liepsną, tik niekada iš atminties neištrins Žmogaus atminimo...
Mirus **Sigitui LEIMONUI**, nuoširdžius užuojautos žodžius skiriame jo šeimai ir kitiems artimiesiems.
Naujienos kaimo bendruomenė Užs. 71.

GYDOMASIS LAZERIS KIEKVIENAM!

Gydykitės lazeriu patys namuose sąnarius, nugarą, ausų, gerklų uždegimą, stiprinkite imunitetą ir jums nereikės vaistų.

Plačiau www.laz.lt, tel. 8 615 36522.

Vilniaus lazerinės technologijos centras. Užs. 1558.

JUODELIAI
„JUODELIAI“ SAMDO!!!
Medienos perdirbimo įmonė UAB „Juodeliai“ darbu Marijampolės gamybiniame padalinyje (Medeinos g. 3, Nendriškių k., Marijampolės sav.) kviečia prisijungti prie naujos komandos:
CECHO DARBUOTOJUS
Siūlome 700 Eur „į rankas“
PJOVIMO STAKLIŲ OPERATORIUS
Siūlome 800–1000 Eur „į rankas“
EKSKAVATORIAUS VAIRUOTOJUS
Siūlome 800–1100 Eur „į rankas“
AUTOKRAUTUVO VAIRUOTOJUS
Siūlome 700–1000 Eur „į rankas“
ELEKTRIKUS-AUTOMATIKUS
Siūlome 900–1300 Eur „į rankas“
ŠALTKALVIUS-REMONTININKUS
Siūlome 700–1000 Eur „į rankas“
Darbuotojus vežame autobusu arba kompensuojame kurą (yra papildomų sąlygų).
Garantuojame laiku mokamą ir nuo rezultatų priklausantį darbo užmokestį!
Skambink ir gauk pasiūlymą
tel.: 8 686 34981, 8 698 41844

Užs. 7.

REIKALINGA

Transporto įmonei Marijampolėje reikalingas dirbtuvių vedėjas-automechanikas. Sunkiasvorių transporto priemonių remonto darbų organizavimas, planavimas ir darbo kokybės kontrolė. Tel. 8 698 33217. Užs. 6.

Transporto imonei Marijampolėje reikalingi: dyzelinių variklių meistras, šaltkalvis, šaltkalvis-suvirintojas, autoelektrikas. Tel. 8 698 33217. Užs. 26.

TELELOTO
Lošimas Nr. 1294
Data: 2021-01-24
69 35 31 45 51 09 55 37 33 58 65 27 07 03 63 18
06 46 02 05 01 38 14 68 13 72 24 62 50 30 52 57 11
66 15 43 12 20 74 (keturi kampai, eilutė, įstrižainės), 54 23
53 41 64 17 40 42 47 56 67 (visa lentelė).
Prizai: visa lentelė – 16316 Eur, įstrižainės – 18 Eur, eilutė – 2 Eur, keturi kampai – 1 Eur.
Laimėjimai:
003*522 – 500 Eur,
0064147 – automobilis „Hyundai Kona Hybrid“;
015*195, 007*380, 036*829 – kvietimas į TV studiją.

Šiandien

Anelės, Angelės, Ilonos ir Jogundo vardadieniai.

Saulė teka 8.19 val., leisis 16.44 val. Dienos ilgumas 8.25 val. Mėnulis pilnatis.

Ketvirtadienį

Nijolės, Gedauto, Tomo ir Leonido vardadieniai.

Saulė teka 8.18 val., leisis 16.46 val. Dienos ilgumas 8.28 val. Mėnulis pilnatis.

Penktadienį

Žibutės, Aivaro ir Valerijaus vardadieniai.

Saulė teka 8.16 val., leisis 16.48 val. Dienos ilgumas 8.32 val. Mėnulis pilnatis.

ORAI

Trečiadienį situacija ims gerėti, tačiau labai palaipsniui. Vėjas kryps iš vakarų, o 15–18 siekiantys gūsiai daugelyje rajonų toliau kels pūgas, pustymą. Temperatūra bus tarp 3 laipsnių šalčio ir laipsnio šilumos. Trečiadienio diena jau suteiks didesnę atokvėpį. Sniego sulauksime dar daugelyje rajonų, tačiau jo kiekiai bus gerokai mažesni. Šiaurės vakarų, vakarų vėjas po truputį rims, pavojingų gūsių nesieks. Vis dėlto vėjas dar išliks smarkokas ir pažeme pustys. Aukščiausia temperatūra numatoma nuo laipsnio šalčio iki 2 laipsnių šilumos. Ketvirtadienio naktį sniego sulauksime dar mažiau. Vėjas toliau rims, bus vidutinio stiprumo. Įsiveržęs kiek vėsesnis oras atneš šalčio: temperatūra bus iki 2–7, kai kur ilgiau pragiedrėjęs – ir iki 10 laipsnių šalčio. Ketvirtadienio dieną nedidelis sniegas iškris rytinėje šalies pusėje. Vėjas taps vos juntamas. Temperatūra – nuo 3 laipsnių šalčio iki 2 laipsnių šilumos. Penktadienį snigs tik vietomis, bus keliais laipsniais šalčiau.

Sveikas, pasauli!

Per praėjusią savaitę Marijampolės ligoninėje gimė 7 naujagimiai: 5 mergaitės ir 2 berniukai.

„Suvalkiečio“ informacija

• Kviečiame dalyvauti •

Virtualūs mokymai jaunimui – jau greitai

„Moksleivi, neliūdėk, kad vis dar karantinas! Prisijunk prie edukacinės akademijos „Integruok save“ ir smagiai praleisk laiką virtualiuose užsiėmimuose. Ši kartą mokysimės grafikos dizaino ir 3D modeliavimo pradmenų. Startuojame vasario 3 d. 15 val. per programą „Microsoft Teams“. Laukiame 15–20 metų jaunuolių, norinčių išmokyti, patirti, atrasti meną, naudojant šiuolaikines technologijas“, – informuojama Petro Kriaučiūno viešosios bibliotekos pranešime.

Vyks keturi užsiėmimai.

Pirmas skirtas pažinti grafikos dizainą, estetiką, kompoziciją. Apie visa tai pasakos Ali Mamie-

dovas – grafikos dizaineris ir filmų kūrėjas iš Azerbaidžano.

Antras ir trečias užsiėmimai skirti praktiškai išmėginti grafikos dizainerio duoną: bus mokoma, kaip kurti plakatus, afišas, kvietimus.

Paskutinis užsiėmimas skirtas pažinti 3D modeliavimo subtilybes. Bus susipažįstama su programinėmis įrangomis ir 3D spausdintuvu, jo veikimo principu.

Dėl registracijos ir išsamesnės informacijos skambinti tel. 8 620 99831, rašyti el. p. v.juselyte@marvb.lt arba susisiekti „Facebook“ asmenine žinute.

Parengta pagal bibliotekos informaciją

„Sūduvos“ komandos sužaidė tarpusavio rungtynes

Naujam sezonui besirengiančios Marijampolės „Sūduvos“ pagrindinė ir dublerių komandos „Hikvision“ arenos manieže išbandė jėgas

tarpusavio rungtynėse. Mačą 3:0 (1:0) laimėjo pagrindinė ekipa.

Pirmą įvartį iš kairiojo atakos krašto pelnė Romainas Habranas, antrą po kartinio – Aleksandras Živanovičius, o trečią kartą kamuolį po perdavimo iš aikštės krašto į savo vartus nukreipė B ekipos žaidėjas.

Kitas kontrolines rungtynes „Sū-

Vytauto KURALAVIČIAUS nuotrauka

• Aktualu •
Sniego svoris gali būti per didelis!

Ką tik sekėme barsuko įžvalgas apie žiemą, o dabar ją pamatėme kaip niekada tikrą. Tokią žiemą kiekvienas priimame taip, kaip mokame. Daugelio mūsų patirtys sako, kad čia neįvyko nieko tokio – esame regėję dar ne tokių... Gali būti. Tačiau ilgai nesiliaujantis snygis kelia labai rimtą iššūkį – ne tik kelininkams ar mums, bet ir augalams, medžiams, krūmams, ypač tiems, kuriuos sodiname savo sodybose, kurie auga aplink namus. Vis labiau slegiami, spaudžiami prie žemės, jie jau pajuto sniego svorį.

Antrą kartą ši sausų medžiai išbandomi sniegu. Didelė problema yra tai, kad ant šakelių pirmasis sniegas, kritęs apie nulį laipsnių svyruojančioje temperatūrinėje aplinkoje, suledėjo, taip sukurdamas pagrindą sulaikyti be paliovos krintantį snieglį. Iki ryto jo susidarė storos ir pakankamai sunkios šūsnyš, kurių daugelis medžių ir krūmų gali neišlaikyti. Toks sniego kiekis gali tapti savotišku jų atsparumo patikrinimu – po nakties jau baltuoja nulaužti klevų (ypač

invazinių uosialapių) stuobriai, į žemę remiasi nulaužtos šakos.

Ką galime daryti, kad mūsų sodybos, mūsų aplinkos želdiniai išliktų?

Stverkime šluotas ir... ne sniego šluoti, o jo nuo šakų krėsti. Nes po to gali būti vėlu. Žinoma, prieš tai gerokai apsižvalgykime, ar virš galvos nesvyra sniego slegiama sunki medžio šaka.

Ir visiems visur būtina apsi-

žvalgyti: kur einame, kur statome automobilį – ar greta nesvyra nuo sniego svorio ypač trapi tuopa, klevas, ar greta sniegas nenulaužęs pušies šakų. Miškuose šis snygis neabejotinai padarys daug žalos. Bet tai – jau gamtos reikalai, ne mūsų – taip buvo visada, ir taip gamta atrinkdavo, kam augti, o kam lūžti, virsti ir tapti maistu, trąša, dirvožemio dalimi...

Selemonas PALTANAVIČIUS

Autoriaus nuotrauka

• Sportas •

„Sūduvos“ komanda žais sausio 31 d. su Kauno „Hegelmann Litauen“.

„SC-Ataka“ palaužė Jonavos „CBET“ dublerius

11-ąją pergalę iš 12 galimų „TOPsport-RKL“ B diviziono krepšinio pirmenybėse iškovojo puikius rezultatus demonstruojantys Kazlų Rūdos „SC-Atakos“ krepšininkai.

Tomo Bietkio treniruojama komanda po atkaklios akistatos Jonavoje 75:65 įveikė „CBET2“ ekipą ir gerokai jau persiritus sezonui į antrą pusę toliau išlieka vienvaldžiais B pogrupio lyderiais.

Daugiausia taškų prie Kazlų Rūdos komandos pergalės pridėjo Rokas Grėbliūnas (16 taškų), Jaunius

Davniukas – 15 taškų, Almantas Liepuonis – 14 taškų, o Mantas Gelčius – 10 taškų. Naudingiausiai ekipoje rungtyniavo J. Davniukas. Jo sąskaitoje – 21 naudingumo balas.

Sezonui besirengiančio Kazlų Rūdos „Šilo“ gretas papildė jaunimas

Į pirmą šių metų treniruotę rinkosi Gedemino Jarmalavičiaus ir Sauliaus Vikerto treniruojami Kazlų Rūdos „Šilo“ futbolininkai.

Komandoje šiais metais matysime ir naujų veidų. „Šilo“ gretas papildė jaunimas: broliai Ignas ir Tomas Raštučiai, Andrius Lekeckas.

Broliai Raštučiai Kazlų Rūdos futbolo bendruomenei puikiai pažįstami. Dar visai neseniai jie rungtyniavo Kazlų Rūdos U-19 SC „Šilo“ komandoje ir 2019-ųjų sezoną būdami tikri komandos lyderiai, svariai prisidėjo prie LVJFA U-19 Pirmos lygos nugalėtojų trofėjaus.

Praėjusiais metais Tomas ir Ignas į suaugusiųjų futbolą atėjo atstovaudami Marijampolės „Sūduvos“ dublerių ekipai.

„Suvalkiečio“ informacija

• Klaidos ištaisymas •

Sausio 16-osios laikraščio straipsnyje „In memoriam. Pijus Urbonas“ įsivėlė klaida. Antros pastraipos pirmas sakinytis turi būti: „Kilęs iš kaimo netoli Gudelių (Marijampolės sav.), Pijus Gudeliuose baigė progimnazijos septynias klases, o vidurinę – Šimne“. Atsiprašome artimųjų ir visų skaitytojų.

Suvalkietis

Redakcijos adresas:
Ūkininkų g.6, 68306 Marijampolė.
Darbo laikas: I-V 8-17 val.
Laikraštis eina du kartus per savaitę: trečiadienį ir šeštadienį.
www.suvalkietis.lt
El. p. info@suvalkietis.lt
Steigėjas ir leidėjas – „Suvalkiečio“ redakcija, SL Nr. 086.

Laikraščio pristatymas

Plietros vadovė Eglė Burbaitė tel. (8 343) 53967 el. p. egle@suvalkietis.lt

Reklama, skelbimai, prenumerata

Buhalterė-vadybininkė Erika Stankevičienė .. tel. (8 343) 51925, el. p. reklama@suvalkietis.lt

Vyr. buhalterė Dalia Jaudegienė tel. 8 616 53041, el. paštas buhalterija@suvalkietis.lt

Leidybos skyrius

Rimantas Vosylius tel. (8 343) 54607, el. p. rimas@suvalkietis.lt

Marija Burbienė tel. (8 343) 52495, el.p. marija@suvalkietis.lt

Laikraštis leidžiamas: „Naujasis kelias“ nuo 1941 04 19, „Suvalkietis“ nuo 1992 07 01

Už skelbimų ir mokamų rašinių turinį redakcija neatsako. Užsakomi straipsniai žymimi ✦. Rankraščiai neregistruojami ir negražinami.

Perspausdinti bet kurį straipsnį ar jo dalį galima tik gavus išankstinį rašytinį „Suvalkiečio“ redakcijos sutikimą.

Ofsetinė spauda, 4 spausdos lankai. Indeksas 67260. Maketavo „Suvalkiečio“ leidybos skyrius, spausdino „Polska Press Sp. z. o. o.“ spaustuė.

Redaktorė Birutė Montvilienė tel.: (8 343) 51474, 8 616 53036, el. p. redaktorius@suvalkietis.lt

Pavadootoja Loreta Tumilienė (teisėsauga, eismas, medicina) tel. (8 343) 50855, el. p. loreta@suvalkietis.lt

Korespondentai tel. 8 605 19406

Loreta Akelienė (švietimas, jaunimas) tel. (8 343) 52495, el. p. loret@suvalkietis.lt

Nijolė Linionienė (kultūra, gamtosauga) tel. (8 343) 50853, el. p. nijole@suvalkietis.lt

Rita Ližaitytė (verslas, žemės ūkis, virtuvė, kelionės)..... tel. (8 343) 53358, el. p. rita@suvalkietis.lt

Fotografas Ričardas Pasiliauskas (naujienos, sportas) tel. 8 656 91005, el. p. sportas@suvalkietis.lt

Jolanta Račaitė (kultūra, būstas, statybos).....tel. (8 343) 54350, el. p. jolanta@suvalkietis.lt

Projekto „Pažinimo laboratorija“ parama – 10 000 Eur.

Projekto „Neatrasita kultūra“ parama – 10 500 Eur.

Tiražas 3500.

Užsakymo Nr. 8.